

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 8. mája 2024*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Smernica 2005/36/ES – Uznávanie odborných kvalifikácií – Článok 3 ods. 1 písm. g) a h) – Povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby príslušné orgány hostiteľského členského štátu určili postavenie osôb, ktoré absolvujú prax pod dohľadom alebo sa pripravujú na skúšku spôsobilosti – Článok 7 ods. 3 – Povinnosť členských štátov zabezpečiť najmä veterinárnym lekárom a architektom možnosť poskytovať služby v rámci slobodného poskytovania služieb na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu – Článok 45 ods. 2 písm. c) a f) a sčasti písm. e) – Povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby držiteľia dokladu o formálnej kvalifikácii ako farmaceut na univerzitnej úrovni alebo na úrovni, ktorá sa považuje za rovnocennú, ktorý spĺňa ustanovenia článku 44, mohli získať prístup a mohli vykonávať aspoň činnosti uvedené v článku 45 ods. 2 uvedenej smernice, s výhradou prípadného uloženia povinnosti doplniť si odbornú prax – Článok 51 ods. 1 – Povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby príslušný orgán hostiteľského členského štátu potvrdil prijatie žiadosti o uznanie odbornej kvalifikácie v lehote jedného mesiaca a prípadne informoval žiadateľa o chýbajúcich dokladoch – Neprebratie do vnútroštátneho práva“

Vo veci C-75/22,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 4. februára 2022,

Európska komisia, v zastúpení: L. Armati, M. Mataija a M. Salyková, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Česká republika, v zastúpení: A. Edelmannová a L. Halajová, T. Müller, O. Serdula, M. Smolek a J. Vlácil, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory C. Lycourgos, sudcovia O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (spravodajca), S. Rodin a L. S. Rossi,

generálny advokát: P. Pikamäe,

* Jazyk konania: čeština.

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 14. septembra 2023,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojou žalobou sa Európska komisia domáha toho, aby Súdny dvor určil, že Česká republika si tým, že neprijala opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s ustanoveniami článku 3 ods. 1 písm. g) a h), článku 6 prvým odsekom písm. b), článku 7 ods. 3, článku 21 ods. 6, článku 31 ods. 3, článku 45 ods. 2 písm. c), f) a sčasti písm. e), článku 45 ods. 3, článku 50 ods. 1 v spojení s bodom 1 písm. d) a e) prílohy VII, ako aj s článkom 51 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií (Ú. v. EÚ L 255, 2005, s. 22), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ z 20. novembra 2013 (Ú. v. EÚ L 354, 2013, s. 132) (ďalej len „smernica 2005/36“), nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo smernice 2005/36, a uložil Českej republike povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny rámec

Právo Únie

- 2 Článok 3 smernice 2005/36, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, v odseku 1 stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto pojmy:

...

g) ‚adaptačné obdobie‘: výkon regulovaného povolania v hostiteľskom členskom štáte pod dohľadom kvalifikovaného príslušníka daného povolania, takéto obdobie praxe pod dohľadom môže byť doplnené ďalšou odbornou prípravou. Toto obdobie praxe pod dohľadom podlieha hodnoteniu. Podrobné pravidlá, ktoré upravujú adaptačné obdobie a jeho hodnotenie, ako aj postavenie migranta pod dohľadom stanovuje príslušný orgán v hostiteľskom členskom štáte.

Postavenie osoby v adaptačnom období pod dohľadom v hostiteľskom členskom štáte, najmä pokiaľ ide o právo na pobyt a povinnosti, sociálne práva a požitky, dávky a odmeny, stanovujú príslušné orgány v tomto členskom štáte v súlade s príslušnými právnymi predpismi Spoločenstva;

h) ‚skúška spôsobilosti‘: skúška obmedzená na žiadateľove odborné znalosti, zručnosti a spôsobilosti vykonávaná alebo uznávaná príslušnými orgánmi hostiteľského členského štátu s cieľom vyhodnotiť schopnosť žiadateľa vykonávať regulované povolanie v uvedenom členskom štáte.

Aby sa umožnilo vykonať tento test, príslušné orgány vypracujú zoznam predmetov, na ktoré sa na základe porovnania vzdelávania a prípravy požadovaných v hostiteľskom členskom štáte získaných uchádzačom nevzťahuje diplom alebo iný doklad o odbornej kvalifikácii uchádzača.

Pri skúške odbornej spôsobilosti treba vziať do úvahy, že žiadateľ je v domovskom členskom štáte alebo v členskom štáte, odkiaľ pochádza, kvalifikovaným odborníkom. Skúška zahŕňa predmety, ktoré sa vyberajú z predmetov na zozname, ktorých znalosť je nevyhnutná na výkon daného povolania v hostiteľskom členskom štáte. Skúška sa môže tiež vzťahovať aj na znalosti odborných predpisov uplatniteľných na príslušné činnosti v hostiteľskom členskom štáte.

Podrobné uplatňovanie skúšky spôsobilosti a postavenie žiadateľa v hostiteľskom členskom štáte, ktorý si želá pripravovať sa na túto skúšku spôsobilosti v uvedenom členskom štáte, určujú príslušné orgány v tomto členskom štáte;

...“

- 3 Článok 5 smernice 2005/36, nazvaný „Zásada voľného poskytovania služieb“, v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia práva Spoločenstva, ako aj články 6 a 7 tejto smernice, členské štáty neobmedzujú z nijakého dôvodu súvisiaceho s odbornou kvalifikáciou, voľné poskytovanie služieb v inom členskom štáte:

- a) ak je poskytovateľ služieb v súlade so zákonom usadený v členskom štáte na účely výkonu rovnakého povolania v tomto štáte (ďalej len ‚členský štát usadenia‘) a
- b) ak sa poskytovateľ služieb presťahuje, ak vykonával toto povolanie v jednom alebo niekoľkých členských štátoch najmenej jeden rok počas posledných desiatich rokov predchádzajúcich poskytovaniu služieb, ak toto povolanie nie je v členskom štáte usadenia regulované. Podmienka ročného výkonu povolania sa nevyužíva vtedy, keď je regulované buď povolanie, alebo vzdelanie a odborná príprava, ktorá k tomuto povolaniu vedie.

2. stanovenia tejto časti sa použijú len v prípade, ak sa poskytovateľ služieb odšťahuje na územie hostiteľského členského štátu, aby dočasne a príležitostne vykonával povolanie uvedené v odseku 1.

Dočasná a príležitostná povaha poskytovania služieb sa posudzuje od prípadu k prípadu, najmä vo vzťahu k jeho trvaniu, frekvencii, pravidelnosti a nepretržitosti.“

- 4 V článku 6 tejto smernice, nazvaného „Výnimky“, sa uvádza:

„Podľa článku 5 ods. 1 hostiteľský členský štát udeľuje poskytovateľom služieb usadeným v inom členskom štáte výnimku z požiadaviek, ktoré kladie na odborníkov usadených na svojom území, ktoré sa týkajú:

...

- b) registrácie u verejného orgánu sociálneho zabezpečenia na účely vyrovnania účtov s poisťovateľom v súvislosti s činnosťami vykonávanými v prospech poisťencov.

Poskytovateľ služieb však vopred, alebo v naliehavých prípadoch dodatočne, informuje orgán uvedený v písmene b) o službách, ktoré poskytol.“

- 5 Článok 7 uvedenej smernice, nazvaný „Vyhlásenie, ktoré je potrebné urobiť vopred, ak sa poskytovateľ služieb sťahuje“, v odseku 3 stanovuje:

„3. Služba sa poskytuje na základe profesijného titulu členského štátu usadenia, pokiaľ tento titul v tomto členskom štáte pre príslušnú odbornú činnosť existuje. Tento titul je uvedený v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu usadenia tak, aby nedošlo nijakým spôsobom k zámene s profesijným titulom hostiteľského členského štátu. Ak v členskom štáte usadenia takýto profesijný titul neexistuje, poskytovateľ služieb uvedie svoju formálnu kvalifikáciu v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov tohto členského štátu. Ako výnimku možno služby poskytovať na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu v prípadoch uvedených v hlave III kapitole III.“

- 6 Článok 21 tej istej smernice, nazvaný „Zásada automatického uznávania“, v odsekoch 1 a 6 stanovuje:

„1. Každý členský štát uznáva doklad o formálnej kvalifikácii... veterinárneho lekára... a architekta... na účely prístupu k odborným činnostiam a výkonu týchto odborných činností, uznáva takýto doklad na svojom území ako rovnocenný s dokladom o formálnej kvalifikácii, ktorý sám vydáva.

...

6. Každý členský štát umožní prístup k odborným činnostiam a výkon odborných činností lekárom, sestram zodpovedným za všeobecnú starostlivosť, zubným lekárom, veterinárnym lekárom, pôrodným asistentkám a farmaceutom na základe dokladu o formálnych kvalifikáciách uvedeného v prílohe V bodoch 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 a 5.6.2 v tomto poradí, ktorý potvrdzuje, že príslušný odborník získal podľa potreby počas svojej odbornej prípravy znalosti, zručnosti a schopnosti uvedené v článku 24 ods. 3, článku 31 ods. 6, článku 31 ods. 7, článku 34 ods. 3, článku 38 ods. 3, článku 40 ods. 3 a článku 44 ods. 3.

V záujme zohľadňovania všeobecne uznávaného vedeckého a technického pokroku je Komisia splnomocnená v súlade s článkom 57c prijímať delegované akty s cieľom aktualizovať znalosti a zručnosti uvedené v článku 24 ods. 3, článku 31 ods. 6, článku 34 ods. 3, článku 38 ods. 3, článku 40 ods. 3, článku 44 ods. 3 a článku 46 ods. 4, aby odrážali vývoj v právnych predpisoch Únie, ktoré majú priamy vplyv na príslušných odborníkov.

Tieto aktualizácie si v žiadnom členskom štáte nesmú vyžadovať zmeny základných existujúcich legislatívnych zásad, pokiaľ ide o štruktúru povolání v súvislosti s odbornou prípravou a podmienkami prístupu fyzických osôb. Tieto aktualizácie rešpektujú zodpovednosť členských štátov za organizáciu vzdelávacích systémov, ako je stanovené v článku 165 ods. 1 [ZFEÚ].“

- 7 Článok 31 smernice 2005/36, nazvaný „Odborná príprava sestier zodpovedných za všeobecnú starostlivosť“, v odseku 3 prvom pododseku stanovuje:

„3. Odborná príprava sestier zodpovedných za všeobecnú starostlivosť predstavuje celkovo najmenej tri roky štúdia, ktoré sa môžu vyjadriť aj ako ekvivalent kreditov ECTS a ktoré obsahujú aspoň 4 600 hodín teoretickej a klinickej odbornej prípravy, z čoho teoretická odborná príprava predstavuje aspoň jednu tretinu a klinická odborná príprava predstavuje aspoň jednu polovicu trvania odbornej prípravy. Členské štáty môžu udeliť čiastočné výnimky odborníkom, ktoré získali časť odbornej prípravy v kurzoch, ktoré sú aspoň na rovnocennej úrovni.“

- 8 Článok 32 tejto smernice, nazvaný „Výkon odborných činností sestier zodpovedných za všeobecnú starostlivosť“, stanovuje:

„Na účely tejto smernice sú odborné činnosti sestier zodpovedných za všeobecnú starostlivosť tie činnosti, ktoré sa vykonávajú odborne a ktoré sú uvedené v prílohe V bod 5.2.2.“

- 9 Článok 44 uvedenej smernice, nazvaný „Odborná príprava farmaceuta“, stanovuje:

„1. Prístup ku kurzu odbornej prípravy farmaceuta je podmienený držaním diplomu alebo osvedčenia, ktoré umožňuje pre príslušné štúdium v členskom štáte prístup na univerzitu alebo na vyššiu inštitúciu, ktorej úroveň sa v členskom štáte uznáva za rovnocennú.

...“

- 10 Článok 45 tej istej smernice, nazvaný „Výkon odborných činností farmaceuta“, v odsekoch 2 a 3 stanovuje:

„2. Členské štáty zabezpečia, aby držiteľia dokladu o formálnej kvalifikácii ako farmaceut na univerzitnej úrovni alebo na úrovni, ktorá sa považuje za rovnocennú, ktorý spĺňa požiadavky článku 44, mohli získať prístup k týmto činnostiam a mohli ich vykonávať, v prípade potreby s podmienkou doplnkových odborných skúseností:

- a) príprava farmaceutických foriem liekov;
- b) výroba a testovanie liekov;
- c) testovanie liekov v laboratóriu na testovanie liekov;
- d) skladovanie, uchovávanie a distribúcia liekov v štádiu veľkoobchodného predaja;
- e) dodávky, príprava, testovanie, skladovanie a distribúcia a výdaj bezpečných a účinných liekov požadovanej kvality v lekárňach otvorených pre verejnosť;
- f) príprava, skúšanie, skladovanie a podávanie bezpečných a účinných liekov požadovanej kvality v nemocniciach;
- g) poskytovanie informácií a poradenstva o liekoch ako takých vrátane ich správneho použitia;
- h) ohlasovanie nežiaducich účinkov farmaceutických výrobkov príslušným orgánom;
- i) osobná asistencia pacientom, ktorí užívajú lieky;
- j) prispievanie k miestnym a celoštátnym kampaniam v oblasti verejného zdravia.

3. Ak členský štát podmieni poskytnutie prístupu alebo umožnenie výkonu niektorej z činností farmaceuta okrem držania dokladu o formálnej kvalifikácii uvedeného v prílohe V bod 5.6.2 aj doplnkovými odbornými skúsenosťami, potom tento členský štát uznáva v tomto ohľade za dostatočný dôkaz osvedčenie vydané príslušnými orgánmi v domovskom členskom štáte, v ktorom sa uvádza, že príslušná osoba vykonávala tieto činnosti obdobne dlho v domovskom členskom štáte.“

11 Článok 50 smernice 2005/36, nazvaný „Dokumentácia a formality“, stanovuje:

„1. Ak príslušné orgány hostiteľského členského štátu rozhodujú na základe tohto oddielu o žiadosti o povolenie výkonu príslušného regulovaného povolania, môžu požadovať doklady a osvedčenia uvedené v prílohe VII.

Doklady uvedené v prílohe VII bod 1 písmená d), e) a f) nie sú v deň ich predloženia staršie než tri mesiace.

Členské štáty, organizácie a ostatné právnické osoby zaručia dôverynosť prijatých informácií.

2. V prípade odôvodnených pochybností môže hostiteľský členský štát požiadať príslušné orgány členského štátu o potvrdenie autenticity potvrdení a dokladov o formálnej kvalifikácii, ktoré boli v tomto členskom štáte vydané, a ak je to vhodné, potvrdenie skutočnosti, že žiadateľ spĺňa pre povolania uvedené v kapitole III tejto časti minimálne požiadavky na odbornú prípravu uvedené v článkoch 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 a 46.

3. V prípade odôvodnených pochybností, ak doklad o formálnej kvalifikácii, ako je vymedzený v článku 3 ods. 1 písm. c), vydal príslušný orgán v členskom štáte a ak je jeho súčasťou odborná príprava celá alebo čiastočne absolvovaná v zariadení, zákonne založenom na území iného členského štátu, hostiteľský členský štát má právo overiť u príslušného orgánu členského štátu, v ktorom sa doklad vydal:

- a) či bol kurz odbornej prípravy v zariadení, ktoré poskytlo odbornú prípravu, formálne potvrdený školským zariadením založeným v členskom štáte, v ktorom sa doklad vydal;
- b) či je doklad o vzdelaní rovnaký ako doklad, ktorý by sa vydal, ak by sa tento kurz v celom rozsahu absolvoval v členskom štáte, v ktorom sa doklad vydal, a
- c) či tento doklad o formálnej kvalifikácii dáva na území členského štátu, v ktorom sa doklad vydal, tie isté profesijné práva.

...“

12 Článok 51 tejto smernice, nazvaný „Postup vzájomného uznávania odborných kvalifikácií“, v odseku 1 stanovuje:

„1. Príslušný orgán hostiteľského členského štátu potvrdzuje prijatie žiadosti do jedného mesiaca od jej prijatia a informuje žiadateľa o všetkých chýbajúcich dokladoch.“

13 Článok 54 uvedenej smernice, nazvaný „Používanie akademických titulov“, stanovuje:

„Bez toho, aby boli dotknuté články 7 a 52, hostiteľský členský štát zabezpečí, aby sa príslušnej osobe poskytlo právo na používanie akademických titulov, ktoré získala v domovskom členskom štáte, a prípadne aj ich skrátenej formy, v jazyku domovského členského štátu. Hostiteľský členský štát môže požadovať, aby za titulom nasledovalo meno a adresa zariadenia alebo skúšobnej rady, ktorá tento titul vydala. Ak by sa akademický titul domovského členského štátu mohol v hostiteľskom členskom štáte zameniť s titulom, na ktorý sa v hostiteľskom členskom štáte vyžaduje doplnková odborná príprava, ktorú držiteľ titulu nedostal, hostiteľský členský štát môže od držiteľa titulu požadovať, aby používal

akademický titul domovského členského štátu vo vhodnej forme, ktorú stanoví hostiteľský členský štát.“

- 14 Príloha VII tej istej smernice s názvom „Doklady a osvedčenia, ktoré sa môžu vyžadovať podľa článku 50 ods. 1“ v bode 1 písm. d) a e) stanovuje:

„1. Doklady

...

d) ak príslušný orgán hostiteľského štátu vyžaduje od osôb, ktoré chcú vykonávať regulovanú profesiu, osvedčenie o bezúhonnosti a dobrom mene, alebo že tieto osoby neboli v likvidácii, alebo odloží či zakáže výkon tohto povolania v prípade závažného porušenia odborných pravidiel alebo trestného činu, tento štát akceptuje ako postačujúci dôkaz vo vzťahu k štátnym príslušníkom členských štátov, ktorí chcú na jeho území vykonávať toto povolanie, predloženie dokladov vydaných príslušnými orgánmi v hostiteľských členských štátoch alebo v členskom štáte, z ktorého cudzí štátny príslušník pochádza, ktoré preukazujú, že dané podmienky boli splnené. Tieto orgány musia poskytnúť vyžadované doklady do dvoch mesiacov.

Ak príslušné orgány hostiteľského členského štátu alebo členského štátu, z ktorého cudzí štátny príslušník pochádza, nevydajú doklady spomínané v prvom pododseku, tieto doklady nahradí miestoprísažné prehlásenie – alebo čestné prehlásenie v štátoch, v ktorých sa neuplatňuje miestoprísažné prehlásenie – danej osoby pred príslušným súdnym alebo správnym orgánom, alebo podľa vhodnosti pred notárom alebo kvalifikovaným odborným orgánom domovského členského štátu alebo členského štátu, z ktorého daná osoba pochádza, a tento orgán alebo notár vydá osvedčenie potvrdzujúce vierohodnosť miestoprísažného prehlásenia alebo čestného prehlásenia;

e) ak hostiteľský štát vyžaduje od svojich občanov, ktorí chcú vykonávať regulovanú profesiu, doklad osvedčujúci telesné a duševné zdravie žiadateľa, štát akceptuje ako postačujúci dôkaz predloženie dokladu vyžadovaného v domovskom členskom štáte. Ak domovský členský štát takýto doklad nevydá, hostiteľský členský štát prijme osvedčenie vydané príslušným orgánom v tomto štáte. V tomto prípade príslušné orgány hostiteľského štátu musia poskytnúť vyžadovan[é] doklady do dvoch mesiacov.“

České právo

Zákon o uznávaní odborných kvalifikácií

- 15 Ustanovenie § 13 ods. 1 zákona č. 18/2004 Sb., o uznávaní odbornej kvalifikácie a iné spôsobilosti štátnych príslušníkov členských štátov Európskej únie a niektorých príslušníkov iných štátov a o zmene niektorých zákonov (zákon o uznávaní odbornej kvalifikácie), v znení uplatniteľnom na prejednávajúcu vec (ďalej len „zákon o uznávaní odborných kvalifikácií“) stanovuje:

„1. Adaptačné obdobie znamená obdobie výkonu regulovanej činnosti v Českej republike uchádzačom pod dohľadom odborne spôsobilej fyzickej osoby s cieľom doplniť znalosti o teoretických a praktických oblastiach, ktoré sú súčasťou obsahu vzdelávania a odbornej prípravy vedúcej k vydaniu požadovaného dokladu o formálnej kvalifikácii v Českej republike a ktorých znalosť je potrebná na výkon regulovanej

činnosti. Súčasťou adaptačného obdobia môže byť aj ďalšie vzdelávanie alebo odborná príprava na doplnenie odbornej kvalifikácie.“

16 Ustanovenie § 14 ods. 1 zákona o uznávaní odborných kvalifikácií stanovuje:

„1. Rozdielovou skúškou sa rozumie skúška odborných znalostí, zručností a schopností uchádzača s cieľom posúdiť spôsobilosť uchádzača vykonávať regulovanú činnosť v Českej republike. Rozdielová skúška prebieha pred uznávajúcim orgánom, iným správnym orgánom, inštitúciou vysokoškolského vzdelávania alebo inou vzdelávacou inštitúciou príslušného cieľového zamerania...“

17 Ustanovenie § 15 tohto zákona uvádza:

„Vo vykonávacích právnych predpisoch alebo stavovských predpisoch sa môže stanoviť pre rôzne regulované činnosti alebo skupiny regulovaných činností, vzhľadom na ich osobitosti, spôsob určenia dĺžky adaptačného obdobia, podmienky výkonu a hodnotenia adaptačného obdobia a rozdielové skúšky, vrátane foriem, obsahu a rozsahu rozdielovej skúšky.“

18 Podľa § 20 uvedeného zákona:

„1. Ak sa na výkon regulovanej činnosti v Českej republike vyžaduje doklad o tom, že uchádzač je bezúhonný alebo nebol sankcionovaný za správny delikt alebo disciplinárne či kárne previnenie v súvislosti s výkonom predmetnej činnosti, považuje sa za postačujúci doklad vydaný príslušným orgánom členského štátu pôvodu, ktorý túto skutočnosť preukazuje. Týmto dokladom je výpis z registra trestov alebo obdobnej evidencie členského štátu pôvodu alebo zodpovedajúci doklad vydaný príslušným orgánom členského štátu pôvodu alebo, ak sa takáto evidencia v členskom štáte pôvodu nevedie, čestné vyhlásenie uchádzača o jeho bezúhonnosti.

2. Ak sa na výkon regulovanej činnosti v Českej republike vyžaduje doklad o tom, že počas obdobia stanoveného v osobitnom právnom predpise... voči uchádzačovi nebolo vydané rozhodnutie o úpadku, že voči nemu nebol vyhlásený konkurz alebo insolvenčný návrh nebol zamietnutý pre nedostatok majetku, alebo že výkonu funkcie štatutárneho orgánu, člena štatutárneho orgánu alebo iného orgánu právnickej osoby uchádzačom nebráni prekážka predchádzajúceho pôsobenia v akejkoľvek porovnateľnej funkcii v právnickej osobe, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz alebo voči ktorej bol insolvenčný návrh zamietnutý pre nedostatok majetku, považuje sa za postačujúci doklad vydaný príslušným orgánom členského štátu pôvodu, ktorý preukazuje túto skutočnosť.

3. Ak príslušné orgány členských štátov nevydávajú doklady uvedené v odsekoch 1 a 2, nahrádzajú sa čestným vyhlásením uchádzača pred príslušným orgánom členského štátu pôvodu alebo pred notárom usadeným v členskom štáte pôvodu.

4. Ak sa na výkon regulovanej činnosti v Českej republike vyžaduje splnenie podmienky zdravotnej spôsobilosti žiadateľa, považuje sa za postačujúci doklad o zdravotnej spôsobilosti požadovaný členským štátom pôvodu. Pokiaľ členský štát pôvodu nepožaduje na výkon predmetnej činnosti zdravotnú spôsobilosť, považuje sa za postačujúci doklad vydaný príslušným orgánom členského štátu pôvodu, ktorý preukazuje splnenie podmienky stanovenej v osobitnom právnom predpise Českej republiky.

...“

- 19 Ustanovenie § 27 ods. 2 toho istého zákona znie:
- „2. Uchádzač, ktorý v Českej republike vykonáva regulovanú činnosť dočasne alebo príležitostne..., používa profesijný titul členského štátu pôvodu v súlade s jeho právnymi predpismi a v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu pôvodu.“
- 20 Ustanovenie § 33 ods. 1 zákona o uznávaní odborných kvalifikácií stanovuje:
- „1. Na požiadanie príslušného orgánu iného členského štátu vykoná príslušný orgán Českej republiky potrebné prešetrenie a poskytne požadované informácie bez zbytočného odkladu. Ak nie je možné poskytnúť informácie do 30 dní, informuje sa o tom príslušný orgán iného členského štátu.“
- 21 Ustanovenie § 36a ods. 1 tohto zákona znie:
- „1. Uchádzač, ktorý je štátnym príslušníkom členského štátu... a v súlade s právnymi predpismi členského štátu pôvodu vykonáva predmetnú činnosť, ktorá je v Českej republike regulovanou činnosťou, je oprávnený vykonávať dočasne alebo príležitostne túto činnosť aj na území Českej republiky bez toho, aby splňal požiadavky týkajúce sa zápisu, registrácie, povolenia, autorizácie alebo členstva v profesijnej komore podľa osobitného právneho predpisu a bez toho, aby požiadal o uznanie odbornej kvalifikácie...“

Zákon č. 95/2004 Sb.

- 22 V § 2 písm. g) zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkach získavania a uznávania odbornej spôsobilosti a špecializované spôsobilosti k výkonu zdravotníckeho povolania lekáre, zubného lekáre a farmaceuta, v znení uplatniteľnom v prejednávanej veci (ďalej len „zákon č. 95/2004“) sa stanovuje:
- „Na účely tohto zákona sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
- ...
- ...samostatným výkonom zubného lekára a farmaceuta‘ [sa rozumie] výkon činností, ku ktorým je zubár alebo farmaceut spôsobilý bez odborného dohľadu, a to na základe vlastného zhodnotenia a posúdenia zdravotného stavu pacienta a s tým súvisiacich okolností.“
- 23 Ustanovenie § 10 ods. 2 zákona č. 95/2004 stanovuje:
- „2. Po získaní odbornej spôsobilosti... môže farmaceut samostatne vykonávať činnosti, ktoré sú poskytovaním farmaceutických služieb podľa zákona o zdravotnej starostlivosti [zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotných službách a podmínkach ich poskytovaní (zákon o zdravotných službách) (ďalej len ‚zákon o zdravotnej starostlivosti‘)], s výnimkou činností, ktorých samostatný výkon je podmienený získaním špecializovanej spôsobilosti podľa § 11. Okrem toho je farmaceut spôsobilý vykonávať činnosti, ktoré nie sú poskytovaním zdravotnej starostlivosti, a to pri výrobe a kontrole liekov a pri skladovaní a distribúcii liekov u distribútora liekov podľa zákona o liekoch... [zákon č. 378/2007 Sb., o liečivách a o zmenách niektorých súvisiacich zákonů (zákon o liečivách) (ďalej len ‚zákon o liekoch‘)].“

24 Ustanovenie § 11 ods. 1, 2 a 7 až 12 zákona č. 95/2004 stanovuje:

„1. Špecializovaná spôsobilosť farmaceuta sa nadobúda:

- a) úspešným ukončením špecializačného vzdelávania atestačnou skúškou, na základe ktorej ministerstvo vydá farmaceutovi diplom o špecializácii v príslušnom špecializačnom odbore, alebo
- b) absolvovaním doplňujúcej odbornej praxe podľa príslušného vzdelávacieho programu v inštitúcii akreditovanej pre príslušný odbor špecializačného vzdelávania alebo pre príslušný odbor doplňujúcej odbornej praxe, ktoré vydá uchádzačovi potvrdenie o jej ukončení.

2. Odbory špecializačného vzdelávania farmaceuta, označenie odbornosti a dĺžka špecializačného vzdelania sú uvedené v prílohe 1 tohto zákona. ...

...

7. Získanie špecializovanej spôsobilosti podľa odseku 1 písm. a) je podmienkou samostatného výkonu činností

- a) pri ochrane verejného zdravia;
- b) v zariadeniach transfúznej služby;
- c) v odbore farmaceutická technológia;
- d) v odbore laboratórne a vyšetrovacie metódy v zdravotníctve a
- e) v odbore radiofarmaceutiká.

8. Nadobudnutie špecializovanej spôsobilosti podľa odseku 1 v odbore praktická farmácia je podmienkou pre samostatný výkon činnosti pri vedení lekárne...

9. Nadobudnutie špecializovanej spôsobilosti v odbore klinická farmácia podľa odseku 1 písm. a) je podmienkou pre samostatný výkon činností klinického farmaceuta.

10. Nadobudnutie osobitnej špecializovanej spôsobilosti v nadstavbovom odbore nemocničná farmácia je podmienkou pre samostatný výkon činnosti pri vedení lekárne s odbornými pracoviskami pre prípravu obzvlášť náročných liekových foriem; na účely tohto zákona sa obzvlášť náročnými liekovými formami rozumejú sterilné liečivé prípravky určené na parenterálnu aplikáciu pripravované na odborných pracoviskách lekární.

11. Nadobudnutie špecializovanej spôsobilosti podľa odseku 1 písm. a) v odbore radiofarmaceutiká alebo v odbore farmaceutická technológia alebo nadobudnutie osobitnej špecializovanej spôsobilosti v nadstavbovom odbore nemocničná farmácia je podmienkou pre samostatný výkon činnosti pri príprave obzvlášť náročných liekových foriem.

12. Do nadobudnutia špecializovanej spôsobilosti vykonáva farmaceut činnosti uvedené v odsekoch 7 až 11 pod odborným dohľadom zdravotníckeho pracovníka s príslušnou špecializovanou spôsobilosťou.“

25 Ustanovenie § 27 ods. 6 tohto zákona stanovuje:

„6. Lekári, zubní lekári alebo farmaceuti, ktorých doklad o dosiahnutej odbornej kvalifikácii spĺňa podmienky stanovené v § 28a alebo 28b, môžu vykonávať svoje povolanie na základe profesijného titulu (ďalej len ‚profesijný titul‘) podľa tohto zákona. V prípade, že odborná kvalifikácia bola overená podľa § 27b, zdravotnícke povolanie sa vykonáva na základe profesijného titulu podľa tohto zákona.“

26 Ustanovenie § 28a ods. 5 uvedeného zákona znie:

„5. V prípade doplnujúcej odbornej praxe v zmysle §11 ods. 1 písm. b) [zákona č. 95/2004] ministerstvo automaticky uzná ako doklad o dosiahnutej kvalifikácii potvrdenie vydané príslušnými orgánmi členského štátu, ktoré osvedčuje, že dotknutá osoba vykonávala dotknuté činnosti v domovskom členskom štáte počas rovnakého obdobia.“

Správny poriadok

27 Ustanovenie § 44 ods. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správni rád, v znení uplatniteľnom v prejednávanej veci (ďalej len „Správny poriadok“) stanovuje:

„1. Konanie o žiadosti sa začne dňom, keď je žiadosť alebo iný návrh, ktorým sa začína konanie..., doručený vecne a miestne príslušnému správne mu orgánu.“

28 Ustanovenie § 45 ods. 2 Správneho poriadku stanovuje:

„2. Ak žiadosť nespĺňa predpísané náležitosti alebo je postihnutá inými vadami, správny orgán pomôže žiadateľovi odstrániť nedostatky na mieste alebo vyzve žiadateľa, aby ich odstránil; na tento účel mu poskytne primeranú lehotu a informuje ho o dôsledkoch, ak ich v tejto lehote neodstráni;

...“

29 Ustanovenie § 47 ods. 1 tohto zákona stanovuje:

„1. Správny orgán je povinný informovať o začatí konania bez zbytočného odkladu všetkých účastníkov, ktorí sú mu známi.“

30 Podľa § 71 uvedeného zákona platí, že:

„1. Správny orgán je povinný vydať rozhodnutie bez zbytočného odkladu.

...

3. Ak nie je možné bezodkladne prijať rozhodnutie, je správny orgán povinný vydať rozhodnutie najneskôr do 30 dní od začatia konania, ku ktorým sa pripočítava lehota... až 30 dní v prípade, že je potrebné nariadiť pojednávanie alebo kontroly na mieste, ak je potrebné niekoho predvolať alebo nechať niekoho predviesť alebo doručiť verejnú vyhlášku osobám, ktorým sa preukázateľne nedarí doručovať, alebo ak ide o mimoriadne zložitý prípad [alebo lehota]... potrebná na vykonanie dožiadania podľa § 13 ods. 3, na vypracovanie znaleckého posudku alebo na doručenie písomností do cudziny.

...“

31 V § 154 tohto zákona sa stanovuje:

„Ak správny orgán vydáva vyjadrenie, osvedčenie, vykonáva overenie alebo robí vyhlásenia týkajúce sa dotknutých osôb, postupuje podľa... týchto ustanovení druhej časti: § 10 až § 16, § 19 až § 26, § 29 až § 31, § 33 až § 35, § 37, § 40, § 62, § 63; a analogicky podľa týchto ustanovení tretej časti: § 134, § 137 a § 142 ods. 1 a 2; primerane uplatní aj ostatné ustanovenia tohto zákona, ak sa ich uplatnenie ukáže ako potrebné.“

Zákon o zdravotnej starostlivosti

32 Ustanovenie § 5 ods. 2 zákona o zdravotnej starostlivosti stanovuje:

„2. ...

i) lekárenská starostlivosť a klinicko-farmaceutická starostlivosť (ďalej len „lekárska starostlivosť“) [je zdravotná starostlivosť], ktorej účelom je zabezpečovanie, príprava, úprava, uchovávanie, kontrola a distribúcia liekov, s výnimkou transfúzných prípravkov a surovín na výrobu krvných derivátov podľa zákona o liekoch, ako aj laboratórnych chemikálií, reagenčných produktov, dezinfekčných prípravkov, a ďalej zabezpečovanie, uchovávanie, distribúcia a predaj zdravotníckych pomôcok podľa zákona o zdravotníckych pomôckach..., zabezpečovanie, uchovávanie, distribúcia a predaj potravín na osobitné lekárske účely; v rámci tejto starostlivosti sa poskytujú aj poradenské, konzultačné a iné služby v oblasti prevencie a včasného odhaľovania chorôb, podpory zdravia a hodnotenia a monitorovania efektívneho, bezpečného a hospodárskeho používania liekov a súvisiacich procesov.

...“

33 Ustanovenie § 12 ods. 3 tohto zákona stanovuje:

„3. Ak sa poskytuje zdravotná starostlivosť

...

c) v odbore farmaceut alebo v odboroch špecializačného vzdelávania farmaceutov sa vyžaduje spôsobilosť k samostatnému výkonu povolania farmaceuta aspoň v jednom z odborov špecializačného vzdelávania farmaceutov.

...“

Veterinárny zákon

34 Ustanovenie § 59 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinárnej péči a o zmene niektorých súvisiacich zákonov (veterinárny zákon), v znení uplatniteľnom v prejednávanej veci stanovuje:

....

2. Za veterinárnych lekárov sa považujú aj:

- a) osoby, ktoré sú držiteľmi diplomu, vysvedčenia alebo iného dokladu o absolvovaní požadovaného vzdelania, uvedeného vo vykonávacích právnych predpisoch a vydaného príslušným orgánom iného členského štátu,

...

3. Osoby, ktoré sú štátnymi príslušníkmi iného členského štátu a spĺňajú podmienky stanovené v odsekoch 1 a 2, sú oprávnené používať akademický titul, ktorý získali, prípadne jeho skratku, a to v jazyku štátu, v ktorom bol tento titul získaný.

...“

Zákon o verejnom zdravotnom poistení

- 35 Ustanovenie § 11 ods. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění použitelném v projednávané věci, v znení uplatniteľnom v prejednávanej veci (ďalej len „zákon o verejnom zdravotnom poistení“), stanovuje:

„1. Poistenec má právo:

- a) na výber zdravotnej poisťovne...;
- b) na výber poskytovateľa zdravotníckych služieb na území Českej republiky..., ktorý je v zmluvnom vzťahu s príslušnou zdravotnou poisťovňou...;
- c) na časovú a miestnu dostupnosť uhrádzaných služieb poskytovaných zmluvnými poskytovateľmi príslušnej zdravotnej poisťovne;
- d) na poskytovanie uhrádzaných služieb v rozsahu a za podmienok stanovených týmto zákonom, pričom poskytovateľ nesmie za tieto uhrádzané služby prijímať od poistenca nijaké platby;

...“

- 36 Ustanovenie § 17 ods. 1 zákona o verejnom zdravotnom poistení stanovuje:

„1. Na účely zabezpečenia vecných plnení pri poskytovaní uhrádzaných služieb poistencom uzatvárajú Všeobecná zdravotní poisťovna České republiky a iné zdravotné poisťovne... zmluvy s poskytovateľmi o poskytovaní a platbách za uhrádzané služby... Zmluvy sa nevyžadujú pri poskytovaní

- a) neodkladnej starostlivosti poistencovi;

...“

Autorizačný zákon

- 37 Ustanovenie § 13 zákona České národní rady č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autorizační zákon), v znení uplatniteľnom v prejednávanej veci (ďalej len „autorizačný zákon“) znie takto:

„1. Autorizovaná osoba je oprávnená v závislosti od druhu udelenej autorizácie používať titul ‚autorizovaný architekt‘..., a to v súvislosti s označením odboru, príp. špecializácie, pre ktorý jej bola autorizácia udelená.

...“

- 38 Ustanovenie § 30c ods. 2 autorizačného zákona stanovuje:

„2. ... Ustanovenia § 10 a 11, § 13 ods. 1... sa na hosťujúce osoby uplatňujú primerane. ...“

Zákon o Komore veterinárnych lekárov

- 39 Ustanovenie § 5a ods. 1 zákona České národní rady č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky, v znení uplatniteľnom v prejednávanej veci (ďalej len „zákon o Komore veterinárnych lekárov“) stanovuje:

„1. Veterinárny lekár členského štátu Európskej únie, ktorý... má v úmysle dočasne alebo príležitostne vykonávať na území Českej republiky veterinárnu liečebnú a preventívnu činnosť (ďalej len ‚hosťujúci veterinárny lekár‘), nemusí byť členom Komory, je však povinný vopred informovať Komoru o výkone veterinárnej liečebnej a preventívnej činnosti na území Českej republiky v súlade so zákonom o uznávaní odborných kvalifikácií. ...“

Vyhláška č. 39/2005

- 40 V § 4 vyhlášky č. 39/2005 Sb., ktorou sa stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, v znení uplatniteľnom v prejednávanej veci, nazvanom „Všeobecná sestra“, sa v odseku 2 stanovuje:

„2. Študijný program uvedený v odseku 1 prebieha v

- a) prezenčnej forme štúdia so špecificky odborným charakterom, ktoré zahŕňa aspoň tri roky štúdia a najmenej 4600 hodín teoretickej výučby a praktického vyučovania, z toho trvanie praktického vyučovania aspoň 2300 hodín a maximálne 3000 hodín, alebo
- b) inej ako prezenčnej forme štúdia, ktorého celkové trvanie výučby nie je kratšie ako trvanie výučby podľa písmena a), a v ktorom nie je dotknutá úroveň vzdelania. ...“

- 41 Ustanovenie § 20c vyhlášky č. 39/2005 v znení uplatniteľnom v prejednávanej veci, nazvané „Praktická sestra“, v odseku 2 stanovuje:

„2. Školský vzdelávací program má štandardnú dĺžku štúdia najmenej 4 roky, z toho praktické vyučovanie je najmenej 1 200 hodín. Vzdelávací program kurzu zahŕňa aspoň 700 hodín teoretickej výučby a aspoň 600 hodín praktického vyučovania.“

Konanie pred podaním žaloby

- 42 Smernica 2005/36 bola zmenená okrem iného smernicou 2013/55, ktorá mala byť v súlade s jej článkom 3 prebratá najneskôr do 18. januára 2016.
- 43 V tejto súvislosti české orgány oznámili Komisii transpozičné opatrenia.
- 44 Dňa 25. januára 2019 Komisia zaslala Českej republike výzvu, v ktorej uviedla, že české právne predpisy porušujú viaceré ustanovenia smernice 2005/36.
- 45 Keďže Komisia považovala odpoveď českých orgánov na výhrady uvedené v tejto výzve za nedostatočnú, zaslala im 28. novembra 2019 odôvodnené stanovisko.
- 46 Česká republika zaslala svoje pripomienky k odôvodnenému stanovisku 28. januára 2020.
- 47 Dňa 18. februára 2021 Komisia zaslala Českej republike dodatočné odôvodnené stanovisko.
- 48 Dňa 4. februára 2022 Komisia podala prejednávanú žalobu.

O žalobe

Úvodné pripomienky

- 49 Je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora platí, že v rámci žaloby podanej podľa článku 258 ZFEÚ výzva, ktorú Komisia adresovala členskému štátu, a potom odôvodnené stanovisko, ktoré táto inštitúcia vydala, vymedzujú predmet sporu, ktorý už nemôže byť ďalej rozšírený. Možnosť dotknutého členského štátu predložiť svoje vyjadrenie totiž predstavuje – aj v prípade, ak sa rozhodne ju nevyužiť – dôležitú záruku priznanú Zmluvou a jej dodržanie je podstatnou formálnou podmienkou konania o nesplnení povinnosti členským štátom. V dôsledku toho musia odôvodnené stanovisko a žaloba Komisie spočívať na rovnakých výhradách ako písomná výzva, ktorou bolo zahájené konanie pred podaním žaloby (rozsudok z 22. septembra 2016, Komisia/Česká republika, C-525/14, EU:C:2016:714, bod 17 a citovaná judikatúra).
- 50 V prípade, že to tak nie je, nemôže sa takáto vada považovať za odstránenú tým, že členský štát sa vyjadril k odôvodnenému stanovisku (rozsudok z 25. apríla 2013, Komisia/Španielsko, C-64/11, EU:C:2013:264, bod 14 a citovaná judikatúra).
- 51 Hoci odôvodnené stanovisko a žaloba musia byť založené na rovnakých výhradách, táto požiadavka nemôže viesť až k vyžadovaniu úplnej zhody vo všetkých prípadoch medzi výhradami uvedenými v odôvodnenom stanovisku a žalobnými návrhmi, pokiaľ sa predmet konania nerozšíril alebo nezmenil (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. septembra 2006, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-484/04, EU:C:2006:526, bod 25 a citovanú judikatúru). Komisia tak môže v žalobe spresniť svoje pôvodné výhrady, avšak pod podmienkou, že nedôjde k zmene predmetu konania [rozsudok z 30. apríla 2020, Komisia/Rumunsko (Prekročenie limitných hodnôt pre PM₁₀) C-638/18, neuvverejnený, EU:C:2020:334, bod 49].

52 Napokon je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že žaloba musí uvádzať žalobné dôvody koherentným a presným spôsobom, aby členský štát a Súdny dvor mohli správne pochopiť rozsah vytýkaného porušenia práva Únie, čo umožní tomuto štátu účinne uplatniť dôvody na svoju obranu a Súdnemu dvoru overiť existenciu uvádzaného nesplnenia povinnosti [rozsudok z 8. marca 2022, Komisia/Spojené kráľovstvo (Boj proti podvodom s podhodnotením), C-213/19, EU:C:2022:167, bod 133 a citovaná judikatúra].

O prvom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36

Argumentácia účastníkov konania

- 53 Komisia tvrdí, že Česká republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36, ktorý ukladá príslušným orgánom hostiteľského členského štátu povinnosť určiť „postavenie“ osôb, ktoré absolvujú prax pod dohľadom alebo sa pripravujú na skúšku spôsobilosti.
- 54 Komisia sa domnieva, že hlavným účelom článku 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36 je zaručiť dotknutým osobám určité právne postavenie v hostiteľskom členskom štáte, aby sa neocitli v „právnom vákuu“, čo vyžaduje, aby toto postavenie bolo vymedzené dostatočne jasne a presne.
- 55 Podľa Komisie správne prebratie tohto ustanovenia do vnútroštátneho práva znamená napríklad, že vnútroštátne právo umožní, aby uvedené právne postavenie bolo spresnené alebo stanovené príslušnými orgánmi.
- 56 Komisia pripúšťa, že toto právne postavenie môže byť tiež určené všeobecnými právnymi predpismi pod podmienkou, že tieto predpisy sú v tejto súvislosti dostatočne jasné a presné.
- 57 Okrem toho § 13 až 15 zákona o uznávaní odborných kvalifikácií, na ktoré sa odvolávajú české orgány, neobjasňujú právne postavenie týchto osôb a tieto orgány navyše pripúšťajú, že toto postavenie je v praxi ťažké určiť.
- 58 Česká vláda tvrdí, že prvý žalobný dôvod je neprípustný a v každom prípade nedôvodný.
- 59 Pokiaľ ide o prípustnosť prvého žalobného dôvodu, česká vláda tvrdí, že tento žalobný dôvod, tak ako je uvedený v žalobe, nezodpovedá vytýkaným skutočnostiam uvedeným v odôvodnenom stanovisku.
- 60 Komisia totiž v odôvodnenom stanovisku odkázala výlučne na skutočnosť, že české právo nevysvetľuje postavenie dotknutých osôb, zatiaľ čo v žalobe teraz Českej republike vytýka, že nezaviedla do vnútroštátneho práva povinnosť príslušných orgánov stanoviť postavenie týchto osôb.
- 61 Česká vláda sa domnieva, že prvý žalobný dôvod treba zamietnuť ako neprípustný aj preto, že nie je formulovaný koherentným a presným spôsobom. V bode 23 žaloby totiž Komisia naznačuje, že toto postavenie by mohol pre každú dotknutú osobu stanovovať príslušný orgán, zatiaľ čo v bode 22 žaloby zrejme pripúšťa, že uvedené postavenie by malo byť stanovené zákonom.

- 62 Komisia odmieta námietky neprípustnosti vznesené českou vládou. Tvrdí, že predmet sporu nebol v porovnaní s výzvou rozšírený ani zmenený a že sa jasne týka skutočnosti, že Česká republika neprebrala správne článok 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36, pokiaľ ide o povinnosť príslušných orgánov stanoviť právne postavenie osôb, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie.
- 63 Pokiaľ ide o vec samu, česká vláda tvrdí, že prvý žalobný dôvod je v každom prípade nedôvodný.
- 64 Táto vláda pripomína, že členské štáty nie sú povinné doslovne prebrať ustanovenia smernice.
- 65 Tvrdí, že článok 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36 neuvádza konkrétne práva a povinnosti, ktoré sa majú priznať dotknutým osobám, ani nevyžaduje, aby im bolo vyhradené konkrétne právne postavenie. Toto ustanovenie teda nezakazuje, aby toto postavenie vyplývalo z vnútroštátnych všeobecných právnych predpisov, ako je to v prípade českého práva.
- 66 Česká vláda spochybňuje analýzu Komisie, podľa ktorej sa vnútroštátne právne predpisy musia výslovne vzťahovať na dotknuté osoby. Podľa nej takáto požiadavka spočíva na nesprávnom predpoklade, že tieto osoby predstavujú homogénnu skupinu, ktorá môže byť zahrnutá pod jediné zvláštne postavenie; postavenie týchto osôb však nevyhnutne závisí od ich osobnej situácie.
- 67 Česká vláda napokon tvrdí, že toto postavenie nemôže vždy v konkrétnom prípade stanovovať príslušný orgán bez toho, aby tým vznikla značná právna neistota.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 68 Pokiaľ ide o prípustnosť prvého žalobného dôvodu, z odôvodneného stanoviska, ako aj zo žaloby jasne vyplýva, že Komisia vo všetkých prípadoch tvrdí, že stanovenie „právneho postavenia“ migranta pod dohľadom a žiadateľa, ktorý si želá sa pripravovať na skúšku spôsobilosti, v hostiteľskom členskom štáte, uvedených v článku 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36, nie je dostatočne jasné a presné.
- 69 Pokiaľ ide o námietku neprípustnosti založenú na porušení povinnosti uviesť žalobný dôvod koherentným a presným spôsobom, z argumentácie Komisie zhrnutej v bodoch 53 až 57 tohto rozsudku vyplýva, že Komisia v žalobe jednoznačne tvrdí, že české právo neumožňuje dostatočne jasne a presne určiť právne postavenie dotknutých osôb.
- 70 Na rozdiel od toho, čo tvrdí česká vláda, takúto analýzu nemožno spochybniť znením bodov 22 a 23 žaloby. V bode 22 žaloby sa totiž Komisia obmedzuje na konštatovanie, že „všeobecné“ české právne predpisy neumožňujú presne určiť postavenie dotknutých osôb. Pokiaľ ide o bod 23 žaloby, Komisia pre ilustráciu odkazuje na prípad, v ktorom by podľa jej názoru bolo možné sa domnievať, že článok 3 ods. 1 písm. h) a g) smernice 2005/36 bol správne prebratý.
- 71 V dôsledku toho treba zamietnuť námietky neprípustnosti vznesené českou vládou.
- 72 Pokiaľ ide o dôvodnosť prvého žalobného dôvodu, treba pripomenúť, že článok 3 ods. 1 písm. g) smernice 2005/36 definuje „adaptačné obdobie“ v zmysle tejto smernice ako výkon regulovaného povolania v hostiteľskom členskom štáte pod dohľadom kvalifikovaného príslušníka daného povolania, pričom takéto obdobie praxe pod dohľadom môže byť doplnené ďalšou odbornou prípravou. Toto ustanovenie tiež uvádza, že toto obdobie praxe pod dohľadom podlieha hodnoteniu a že podrobné pravidlá, ktoré upravujú adaptačné obdobie a jeho hodnotenie, ako aj postavenie migranta pod dohľadom stanovuje príslušný orgán v hostiteľskom členskom štáte.

- 73 Uvedené ustanovenie okrem toho spresňuje, že právne postavenie, ktoré je v hostiteľskom členskom štáte priznané migrantovi pod dohľadom, najmä pokiaľ ide o právo na trvalý pobyt a povinnosti, sociálne práva a požitky, dávky a odmeny, stanovujú príslušné orgány v tomto členskom štáte v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie.
- 74 Pokiaľ ide o článok 3 ods. 1 písm. h) smernice 2005/36, ten definuje „skúšku spôsobilosti“ ako skúšku obmedzenú na žiadateľove odborné znalosti, zručnosti a spôsobilosti vykonávanú alebo uznávanú príslušnými orgánmi hostiteľského členského štátu s cieľom vyhodnotiť schopnosť žiadateľa vykonávať regulované povolanie v uvedenom členskom štáte. Toto ustanovenie okrem toho stanovuje, že postavenie žiadateľa v hostiteľskom členskom štáte, ktorý si želá pripravovať sa na túto skúšku spôsobilosti v uvedenom členskom štáte, určujú príslušné orgány v tomto členskom štáte.
- 75 Zo samotného znenia článku 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36 teda vyplýva, že toto ustanovenie vyžaduje, aby dotknuté osoby mali určité právne postavenie, pričom cieľom normotvorcu Únie je zaručiť dotknutým osobám určité práva a povinnosti, v prípade ktorých však táto smernica len stanovuje, že sa musia týkať najmä práva na trvalý pobyt, sociálnych práv a požitkov, dávok a odmien, a musia byť v súlade s právom Únie.
- 76 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci je podľa článku 288 tretieho odseku ZFEÚ smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom, ustanovenia smernice musia byť vykonané s nespochybniteľnou záväznosťou, dostatočne špecificky, presne a jasne, aby bola splnená požiadavka právnej istoty [pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. mája 2022, U.I. (Nepriamy colný zástupca), C-714/20, EU:C:2022:374, body 58 a 59].
- 77 Z toho vyplýva, že osoby uvedené v článku 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36 musia mať možnosť ľahko zistiť v hostiteľskom členskom štáte „právne postavenie“, ktoré sa na ne vzťahuje v zmysle tohto ustanovenia, čo predpokladá existenciu jasných pravidiel, ktoré sa konkrétne týkajú ich situácie.
- 78 V prejednávanej veci však zo spisu, ktorý bol predložený Súdnemu dvoru, vyplýva, že to tak nie je.
- 79 Konkrétne, hoci § 13 až 15 zákona o uznávaní odborných kvalifikácií stanovujú podmienky adaptačného obdobia a skúšky spôsobilosti, neobsahujú žiadne osobitné ustanovenie týkajúce sa postavenia dotknutých osôb a neodkazujú ani na iné právne predpisy na určenie tohto postavenia.
- 80 Pokiaľ ide o pravidlá „všeobecných“ právnych predpisov, na ktoré sa odvoláva česká vláda, táto vláda uznáva, že uplatnenie týchto pravidiel na migranta pod dohľadom alebo na žiadateľa, ktorý si želá sa pripravovať na skúšku spôsobilosti, neumožňuje ľahko určiť uvedené postavenie.
- 81 Za týchto podmienok treba konštatovať, že Česká republika si tým, že v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36 neprijala opatrenia potrebné na to, aby príslušné orgány hostiteľského členského štátu stanovili postavenie osôb, ktoré absolvujú prax pod dohľadom alebo si želajú sa pripravovať na skúšku spôsobilosti, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tejto smernice.

O druhom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 6 prvého odseku písm. b) smernice 2005/36

Argumentácia účastníkov konania

- 82 Komisia tvrdí, že Česká republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 6 prvého odseku písm. b) smernice 2005/36, pokiaľ ide o povinnosť hostiteľského členského štátu oslobodiť poskytovateľov služieb usadených v inom členskom štáte od požiadaviek, ktoré ukladá príslušníkom povolania usadeným na svojom území a ktoré sa týkajú „registrácie u verejného orgánu sociálneho zabezpečenia na účely vyrovnania účtov s poisťovateľom v súvislosti s činnosťami vykonávanými v prospech poistencov“, ako aj tie, ktoré jej vyplývajú z článku 6 druhého odseku tejto smernice, ktorý stanovuje, že dotknutý poskytovateľ služieb vopred, alebo v naliehavých prípadoch dodatočne, informuje orgán uvedený v písmene b) o službách, ktoré poskytol.
- 83 Podľa Komisie § 36a zákona o uznávaní odborných kvalifikácií, na ktorý sa odvolávajú české orgány, nepostačuje na správne prebratie článku 6 prvého odseku písm. b) smernice 2005/36, keďže § 11 ods. 1 a § 17 ods. 1 zákona o verejnom zdravotnom poistení podmieňujú úhradu nákladov poistenca v prípade uvedenom v tomto ustanovení smernice 2005/36 vždy existenciou zmluvného vzťahu medzi poskytovateľom služieb a českou zdravotnou poisťovňou.
- 84 Komisia zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že článok 6 prvý odsek písm. b) smernice 2005/36 stanovuje povinnosť hostiteľského členského štátu oslobodiť poskytovateľov služieb usadených v inom členskom štáte od povinnosti zaregistrovať sa u verejného orgánu sociálneho zabezpečenia, aby bolo zabezpečené krytie poistencov, toto ustanovenie bráni tomu, aby členské štáty podmienili úhradu nákladov za starostlivosť poskytnutú v tomto rámci takouto registráciou.
- 85 Komisia sa domnieva, že pojem „registrácia“ uvedený v článku 6 prvom odseku písm. b) smernice 2005/36 predstavuje autonómny pojem práva Únie, ktorý treba vykladať s prihliadnutím na kontext a cieľ sledovaný dotknutou právnou úpravou, ktorým je zabezpečiť dodržiavanie slobodného poskytovania služieb.
- 86 Tento pojem podľa jej názoru zahŕňa nielen registráciu v úzkom slova zmysle u orgánu, ktorý hostiteľský členský štát identifikuje ako svoj hlavný orgán sociálneho zabezpečenia, ale aj iné administratívne alebo právne požiadavky s podobnými účinkami ako registrácia, ktoré musia byť poskytovateľom služby prípadne splnené u iných orgánov tohto členského štátu, ktoré sa určitým spôsobom podieľajú na zaistovaní sociálneho zabezpečenia.
- 87 Komisia uvádza, že podľa informácií, ktoré má k dispozícii, je český systém zdravotného poistenia organizovaný tak, že ak lekár usadený v inom členskom štáte neuzavrel zmluvu so zdravotnou poisťovňou poistenca, tomuto poistencovi sa neuhrádzajú náklady na starostlivosť poskytnutú týmto lekárom v Českej republike, aj keď uvedený poistenec odvádza poistné svojej zdravotnej poisťovni.
- 88 Komisia dodáva, že uzavretie takejto zmluvy je predmetom zložitého procesu a podlieha náročnému výberovému konaniu.
- 89 Komisia sa domnieva, že rozsudok zo 16. mája 2002, Komisia/Španielsko (C-232/99, EU:C:2002:291), na ktorý odkazuje česká vláda, sa netýkal situácie porovnateľnej so situáciou v prejednávanej veci.

- 90 Komisia v replike pripúšťa, že právo Únie v zásade nebráni tomu, aby členský štát podmienil úhradu nákladov na starostlivosť splnením určitých požiadaviek, ale domnieva sa, že článok 6 prvý odsek písm. b) smernice 2005/36 bráni takým administratívnym požiadavkám, ako je „registrácia“ v zmysle tohto ustanovenia, ktoré samy osebe úplne znemožňujú akúkoľvek úhradu za výkony uskutočnené v rámci poskytovania služieb.
- 91 Komisia tvrdí, že pojem „verejný orgán sociálneho zabezpečenia“ v zmysle článku 6 prvého odseku písm. b) smernice 2005/36 sa vzťahuje aj na zdravotné poisťovne, keďže sú zodpovedné za úhradu lekárskeho služieb poskytovaných pacientom v rámci zdravotného poistenia.
- 92 Komisia spresňuje, že článok 55 smernice 2005/36 týkajúci sa uzatvárania zmlúv so zdravotnou poisťovňou nie je v prejednávanej veci relevantný, keďže sa týka slobody usadiť sa, pričom tento článok navyše spresňuje, že sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté uplatnenie článku 6 prvého odseku písm. b) tejto smernice.
- 93 Pokiaľ ide o rozsah odôvodnenia 38 uvedenej smernice, Komisia uvádza, že judikatúra Súdneho dvora výslovne stanovuje, že slobodné poskytovanie služieb zakotvené v článku 56 ZFEÚ ukladá členským štátom povinnosť prispôbiť svoje systémy sociálneho zabezpečenia.
- 94 Komisia napokon tvrdí, že Súdny dvor v roku 2007 dvakrát konštatoval, že Česká republika si nespĺnila povinnosť prebrať rovnaké ustanovenia o slobodnom poskytovaní služieb lekárov a zubných lekárov, ktoré boli stanovené predchádzajúcimi smernicami (rozsudky z 18. januára 2007, Komisia/Česká republika, C-203/06, EU:C:2007:41, a z 18. januára 2007, Komisia/Česká republika, C-204/06, EU:C:2007:42).
- 95 Česká vláda vznáša vo vzťahu k druhému žalobnému dôvodu dve námietky neprípustnosti.
- 96 Česká vláda v prvom rade tvrdí, že Komisia vo výzve nevymedzila predmet dotknutého nesplnenia povinnosti a nedodržala požiadavky týkajúce sa koherentného a presného opisu vytýkaných skutočností už od tejto fázy postupu pred začatím súdneho konania.
- 97 Česká vláda dodáva, že Komisia ani v odôvodnenom stanovisku nedodržala povinnosť uviesť koherentný a podrobný výklad dôvodov, ktoré ju viedli k presvedčeniu, že Česká republika si nespĺnila svoje povinnosti, keďže táto inštitúcia nevysvetlila, že registráciou lekára v rámci zdravotného poistenia myslí povinnosť uzavrieť zmluvu, ktorú stanovuje české právo.
- 98 Komisia totiž až v rámci žaloby po prvýkrát spresnila podstatu svojej výhrady v tejto súvislosti a identifikovala predmetné ustanovenia vnútroštátneho práva, takže česká vláda mohla na túto výhradu odpovedať po prvýkrát až vo fáze vyjadrenia k žalobe.
- 99 Komisia teda rozšírila predmet dotknutého nesplnenia povinnosti vo fáze žaloby.
- 100 Česká vláda ďalej tvrdí, že pokiaľ ide o časť žalobného dôvodu týkajúcu sa nedodržania článku 6 druhého odseku smernice 2005/36, Komisia toto ustanovenie neuviedla vo výzve ani v odôvodnenom stanovisku či žalobe, takže túto časť žalobného dôvodu treba zamietnuť ako zjavne neprípustnú.
- 101 Okrem toho druhý žalobný dôvod nebol podľa všetkého spomenutý vo fáze výzvy, takže jeho zahrnutie do odôvodneného stanoviska a následne do žaloby tiež predstavuje rozšírenie predmetu tohto žalobného dôvodu, v dôsledku čoho je neprípustný.

- 102 Z toho tiež vyplýva nedostatok koherentnosti a presnosti odôvodneného stanoviska.
- 103 Komisia tieto dve námietky neprípustnosti odmieta.
- 104 Komisia v prvom rade tvrdí, že od výzvy zostal obsah druhého žalobného dôvodu nezmenený, a to že sa týka neprebratia povinnosti hostiteľského členského štátu oslobodiť poskytovateľov služieb od povinnosti registrácie u verejného orgánu sociálneho zabezpečenia na účely vyrovnania účtov s poisťovateľom v súvislosti s činnosťami vykonávanými v prospech poisťencov, ktorá je stanovená v článku 6 prvom odseku písm. b) smernice 2005/36.
- 105 Komisia uvádza, že informácie poskytnuté českou vládou v odpovedi na výzvu ukazujú, že táto vláda pochopila predmet druhého žalobného dôvodu, aj keď svoje tvrdenia nepodložila odkazom na konkrétne ustanovenia vnútroštátneho práva. V tejto súvislosti Komisia tvrdí, že musela sama dohľadať relevantné ustanovenia českého práva, takže ich uvedenie vo fáze žaloby nemožno považovať za zmenu tohto žalobného dôvodu.
- 106 Pokiaľ ide ďalej o časť druhého žalobného dôvodu týkajúcu sa požiadavky, aby poskytovateľ služieb informoval tento verejný orgán sociálneho zabezpečenia, Komisia pripúšťa, že mala odkazovať presnejšie na „druhý odsek článku 6“ smernice 2005/36 a nielen na jej článok 6 prvý odsek písm. b), ale uvádza, že v každom prípade pripomenula obsah tohto prvého ustanovenia vo výzve a v odôvodnenom stanovisku a že Česká republika k tejto otázke vyjadrila.
- 107 Subsidiárne česká vláda tvrdí, že druhý žalobný dôvod je nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 108 Pokiaľ ide o námietky neprípustnosti vznesené českou vládou, treba uviesť, že vo fáze výzvy Komisia len konštatovala, že článok 6 prvý odsek písm. b) smernice 2005/36 týkajúci sa oslobodenia poskytovateľov služieb od povinnosti registrácie u verejného orgánu sociálneho zabezpečenia nebol prebratý do českého práva. V odôvodnenom stanovisku uviedla, že táto povinnosť oslobodenia, ako aj povinnosť poskytovateľa služieb vopred informovať daný orgán, ktorá je uvedená v článku 6 druhom odseku tejto smernice, ale ktorú nesprávne spojila s článkom 6 prvým odsekom písm. b) tejto smernice, neboli prebraté. Takouto výhradou sa navyše v dodatočnom odôvodnenom stanovisku nezaoberá.
- 109 Vo fáze žaloby však Komisia v podstate tvrdí, že povinnosť poskytovateľa služieb uzavrieť zmluvu so zdravotnou poisťovňou pacienta na účely zabezpečenia úhrady nákladov na starostlivosť tomuto pacientovi, ktorá je stanovená v českom práve, zodpovedá povinnosti registrácie u verejného orgánu sociálneho zabezpečenia, ktorá je teda v rozpore s článkom 6 prvým odsekom písm. b) smernice 2005/36.
- 110 Tento žalobný dôvod sa teda svojím predmetom líši od pôvodne uvedenej výhrady, ktorá, ako Komisia pripustila vo svojich písomnostiach, bola založená na neprebratí povinnosti oslobodenia od registrácie u verejného orgánu sociálneho zabezpečenia stanovenej v tomto ustanovení. Komisia teda nemôže platne tvrdiť, že obsah uvedeného žalobného dôvodu zostal od výzvy nezmenený.
- 111 Komisia odôvodňuje takýto rozdiel skutočnosťou, že Česká republika jej v tejto súvislosti neposkytla dostatočné relevantné údaje, a že teda musela sama vo vnútroštátnom práve dohľadať transpozičné ustanovenia, ktoré považovala za relevantné.

- 112 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci je pravda, že Komisii prináleží preukázať existenciu údajného nesplnenia povinnosti tým, že predloží dôkazy potrebné na overenie existencie nesplnenia povinnosti, táto inštitúcia je do značnej miery odkázaná na dôkazy poskytnuté dotknutým členským štátom, ktorý jej podľa článku 4 ods. 3 ZEÚ musí uľahčovať plnenie jej poslania, ktoré podľa článku 17 ods. 1 ZEÚ spočíva najmä v dohľade nad uplatňovaním ustanovení Zmluvy o FEÚ, ako aj aktov prijatých inštitúciami na jej základe [pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Švédsko (Čističky odpadových vôd), C-22/20, EU:C:2021:669, body 143 a 144, ako aj citovanú judikatúru].
- 113 Keďže v prejednávanej veci ustanovenia práva Českej republiky, na ktoré sa odvoláva Komisia v žalobe, nastolujú nové otázky týkajúce sa súladu požiadaviek, ktoré tieto ustanovenia stanovujú, s článkom 6 prvým odsekom písm. b) smernice 2005/36, treba konštatovať, že druhý žalobný dôvod treba v rozsahu, v akom sa týka týchto otázok, zamietnuť ako neprípustný, keďže Komisia vo fáze odôvodneného stanoviska a žaloby nespresnila, ale podstatným spôsobom zmenila predmet tohto žalobného dôvodu.
- 114 Komisia sa teda nemôže platne odvolávať na informačnú povinnosť tohto členského štátu, ktorá je pripomenutá v bode 112 tohto rozsudku, v situácii, keď nespĺnila svoje povinnosti týkajúce sa vymedzenia predmetu sporu, ako sú pripomenuté v bode 49 tohto rozsudku.
- 115 Pokiaľ ide o časť druhého žalobného dôvodu týkajúcu sa neprebratia povinnosti, ktorá prislúcha poskytovateľovi služieb, informovať verejný orgán sociálneho zabezpečenia hostiteľského členského štátu, česká vláda uplatnila námietku neprípustnosti založenú na tom, že Komisia odkázala na článok 6 prvý odsek písm. b) smernice 2005/36, hoci táto povinnosť je stanovená v článku 6 druhom odseku tejto smernice.
- 116 Znenie tohto posledného uvedeného ustanovenia však bolo pripomenuté už vo fáze výzvy, takže tomuto dôvodu nemožno vyhovieť.
- 117 Takáto nepresnosť v číselnom označení citovaného ustanovenia práva Únie však neumožňuje ľahko určiť, do akej miery sa tvrdenia, ktoré uvádza Komisia na podporu porušenia článku 6 prvého odseku písm. b) smernice 2005/36, uvádzajú alebo neuvádzajú na podporu porušenia článku 6 druhého odseku tejto smernice.
- 118 Hoci je povinnosť stanovená v článku 6 druhom odseku smernice 2005/36, podľa ktorej musí poskytovateľ služieb vopred informovať orgán uvedený v článku 6 prvom odseku písm. b) tejto smernice o svojom poskytovaní služieb, spojená s oslobodením tohto poskytovateľa služieb od povinnosti registrácie u verejného orgánu sociálneho zabezpečenia stanoveným v tomto poslednom uvedenom ustanovení, nič to nemení na tom, že ide o dve odlišné povinnosti, ktorých údajné porušenie musí byť zrejmé už vo fáze výzvy, a to tým skôr, ako bolo pripomenuté v bode 110 tohto rozsudku, že druhý žalobný dôvod sa pôvodne týkal neprebratia takéhoto oslobodenia od povinnosti registrácie, a nie neprebratia povinnosti informovať daný orgán.
- 119 Za týchto podmienok nie je formulácia časti druhého žalobného dôvodu týkajúca sa neprebratia povinnosti, ktorá prislúcha poskytovateľovi služieb, informovať verejný orgán sociálneho zabezpečenia hostiteľského členského štátu koherentná a presná, a preto ju treba považovať za neprípustnú.
- 120 Druhý žalobný dôvod je teda potrebné zamietnuť ako neprípustný.

O treťom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 7 ods. 3 smernice 2005/36

Argumentácia účastníkov konania

- 121 Komisia tvrdí, že Česká republika si tým, že neprebrala vo vzťahu k veterinárnym lekárom a architektom možnosť poskytovať služby v rámci slobodného poskytovania služieb na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 7 ods. 3 smernice 2005/36.
- 122 Komisia tvrdí, že ak sa poskytovateľ služieb premiestni z jedného členského štátu do iného členského štátu na účely poskytovania služby, článok 7 ods. 3 smernice 2005/36 stanovuje, že táto služba sa poskytuje na základe profesijného titulu členského štátu usadenia, s výnimkou regulovaných povolání, ako sú povolania veterinárnych lekárov a architektov, ktorých doklady o formálnej kvalifikácii sú automaticky uznávané, pričom uvedená služba sa potom poskytuje na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu.
- 123 Komisia sa domnieva, že české právo takéto pravidlo výslovne stanovuje pre určité povolania, ale že neexistuje žiadne osobitné ustanovenie pre veterinárnych lekárov, takže treba uplatniť všeobecné pravidlo stanovené v § 27 ods. 2 zákona o uznávaní odborných kvalifikácií, podľa ktorého uchádzač, ktorý v Českej republike vykonáva regulovanú činnosť dočasne alebo príležitostne, používa profesijný titul členského štátu pôvodu. Uplatnenie tohto ustanovenia na veterinárnych lekárov je teda v rozpore s článkom 7 ods. 3 smernice 2005/36.
- 124 Komisia okrem toho tvrdí, že veterinárny zákon, v znení uplatniteľnom v prejednávanej veci, na ktorý sa odvoláva česká vláda, neobsahuje nijaký odkaz na profesijný titul, ani na poskytovanie služieb veterinárnymi lekármi z iných členských štátov, a že § 59 ods. 3 tohto zákona, ktorý odkazuje na používanie akademického titulu a umožňuje jeho používanie len v jazyku štátu, v ktorom bol tento titul získaný, môže uvádzať do omylu, pokiaľ ide o režim dotknutého profesijného titulu.
- 125 Pokiaľ ide o zákon o Komore veterinárnych lekárov, ani tento zákon neupravuje používanie profesijného titulu veterinárnym lekárom a titul „hostujúci veterinárny lekár“, na ktorý odkazuje, je v každom prípade odlišný od titulu „veterinárny lekár“.
- 126 Komisia na základe podobných tvrdení uvádza, že to isté platí aj pre architektov.
- 127 Pokiaľ teda neexistujú osobitné ustanovenia, treba uplatniť všeobecné pravidlo stanovené v § 27 ods. 2 zákona o uznávaní odborných kvalifikácií.
- 128 Pokiaľ ide o § 30c ods. 2 autorizačného zákona, ktorý sa týka výkonu povolania architekta a ktorý stanovuje, že ustanovenia § 13 ods. 1 tohto zákona týkajúce sa používania profesijného titulu „autorizovaný architekt“ sa „primerane“ uplatňujú na hostujúce osoby, je toto ustanovenie formulované príliš nepresne na to, aby bolo možné domnievať sa, že správne preberá článok 7 ods. 3 smernice 2005/36 do českého práva.
- 129 Komisia pripomína, že hoci judikatúra Súdneho dvora nevyžaduje formálne a doslovné prevzatie ustanovení smernice pri jej prebratí do vnútroštátneho práva, je však potrebné splniť požiadavku právnej istoty dostatočne jasnými a presnými transpozičnými opatreniami.

- 130 Okolnosť, že české právo nevyvoláva „v praxi žiadne ťažkosti“, ako tvrdí česká vláda, nie je relevantná na posúdenie toho, či bola smernica 2005/36 správne prebratá.
- 131 Česká vláda tvrdí, že tretí žalobný dôvod je neprípustný a v každom prípade nedôvodný.
- 132 Česká vláda v duplike tvrdí, že tvrdenia, ktoré Komisia uviedla v replike, odôvodňujú zamietnutie tretieho žalobného dôvodu ako neprípustného vzhľadom na jeho nepresnosť a na skutočnosť, že Komisia v tejto fáze konania zmenila tvrdenie v tom zmysle, že sa domnievala, že hosťujúce osoby sú v českom práve nútené používať profesijný titul „hosťujúci veterinárny lekár“ alebo „hosťujúci autorizovaný architekt“.
- 133 Česká vláda tvrdí, že členské štáty nie sú povinné doslovne prevziať ustanovenia smernice do svojho právneho poriadku a že jej vnútroštátne právo neponecháva žiadne pochybnosti o možnosti veterinárnych lekárov a architektov z iných členských štátov používať profesijné tituly hostiteľského členského štátu.
- 134 Česká vláda uvádza, že zákon o Komore veterinárnych lekárov kvalifikuje veterinárneho lekára pochádzajúceho z iného členského štátu, ktorý dočasne alebo príležitostne poskytuje služby na území Českej republiky, ako „hosťujúceho veterinárneho lekára“.
- 135 Pokiaľ ide o architektov, česká vláda odkazuje na § 13 autorizačného zákona, ktorý zavádza profesijný titul „autorizovaný architekt“. Okrem toho táto vláda pripomína, že podľa § 30c ods. 2 tohto zákona sa jeho § 13 uplatňuje na dotknuté osoby „primerane“.
- 136 V praxi teda české právne predpisy nevyvolávajú „žiadne ťažkosti“ a „hosťujúcim“ architektom nič nebráni v tom, aby používali titul „autorizovaný architekt“.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 137 Na úvod treba zamietnuť námietku neprípustnosti uplatnenú českou vládou, keďže z ničoho nevyplýva, že by tretí žalobný dôvod bol formulovaný príliš nepresne alebo že by Komisia zmenila jeho obsah vo fáze repliky.
- 138 Pokiaľ ide o analýzu tretieho žalobného dôvodu vo veci samej, článok 7 smernice 2005/36 sa vzťahuje na prípad, keď sa poskytovateľ služieb premiestňuje. Článok 7 ods. 3 tejto smernice uvádza nielen to, že služba sa poskytuje na základe profesijného titulu členského štátu usadenia, pokiaľ v tomto členskom štáte existuje pre príslušnú odbornú činnosť takýto titul, aby sa predišlo zámene s profesijným titulom hostiteľského členského štátu, ale aj to, že služba sa odchyľne poskytuje na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu v prípadoch uvedených v hlave III kapitole III uvedenej smernice.
- 139 Z toho vyplýva, ako tvrdí Komisia, že v prípade povolání, na ktoré sa vzťahuje automatické uznávanie podľa hlavy III kapitoly III smernice 2005/36, sa služba poskytuje na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu, čo je najmä prípad veterinárnych lekárov a architektov vzhľadom na článok 21 ods. 1 tejto smernice, ktorý sa týka týchto dvoch povolání.
- 140 Pokiaľ ide o veterinárnych lekárov, § 5a ods. 1 zákona o Komore veterinárnych lekárov odkazuje na prípad veterinárneho lekára z členského štátu Únie, ktorý má v úmysle dočasne alebo príležitostne vykonávať na území Českej republiky veterinárnu liečebnú a preventívnu činnosť, a označuje tohto

veterinárneho lekára ako „hostujúceho veterinárneho lekára“. Toto ustanovenie však podľa všetkého neupravuje používanie profesijného titulu veterinárnym lekárom, ktorý sa premiestňuje z členského štátu do Českej republiky na účely výkonu svojej činnosti.

- 141 Okrem toho § 27 ods. 2 zákona o uznávaní odborných kvalifikácií vo všeobecnosti stanovuje, že uchádzač, ktorý dočasne alebo príležitostne vykonáva regulované povolanie v Českej republike, používa profesijný titul členského štátu pôvodu v súlade s právnymi predpismi a v jazyku alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu pôvodu.
- 142 Veterinárni lekári, ktorí na území Českej republiky vykonávajú svoju činnosť príležitostne alebo dočasne, teda podľa všetkého nemajú právo používať profesijný titul tohto členského štátu, ako vyžaduje článok 7 ods. 3 smernice 2005/36.
- 143 Hoci z judikatúry vyplýva, že právo Únie nevyžaduje vždy formálne prevzatie znenia smernice do výslovného a osobitného ustanovenia právneho predpisu, nič to nemení na tom, že v prípade, keď je cieľom dotknutého ustanovenia tejto smernice založiť práva jednotlivcov, právne postavenie vyplývajúce z týchto práv musí byť dostatočne presné a jasné a oprávnené osoby musia mať možnosť poznať všetky svoje práva a prípadne sa na ne odvolávať pred vnútroštátnymi súdmi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. novembra 2006, Komisia/Luxembursko, C-32/05, EU:C:2006:749, bod 34 a citovanú judikatúru).
- 144 Okrem toho ustanovenia smernice musia byť konané s nespochybniteľnou záväznosťou, dostatočne špecificky, presne a jasne, aby bola splnená požiadavka právnej istoty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. júna 2016, Komisia/Poľsko, C-648/13, EU:C:2016:490, bod 78).
- 145 V prejednávanej veci je cieľom článku 7 ods. 3 smernice 2005/36, ktorý stanovuje, že služba sa poskytuje na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu v prípadoch uvedených v hlave III kapitole III tejto smernice, založiť takéto práva dotknutým odborníkom, a najmä veterinárnym lekárom.
- 146 Vzhľadom na to, že vnútroštátne právo nespresňuje používanie profesijného titulu Českej republiky veterinárnymi lekármi, ktorí prichádzajú na územie Českej republiky vykonávať svoju činnosť dočasne a príležitostne, aj keď toto právo stanovuje všeobecné pravidlo používania titulu členského štátu usadenia, nie sú splnené požiadavky presnosti a jasnosti, ktoré sa vyžadujú v zmysle judikatúry citovanej v bode 143 tohto rozsudku.
- 147 Okolnosť, na ktorú poukazuje Česká republika, a to, že v praxi sa veterinárni lekári nestretávajú s prekážkami pri používaní profesijného titulu Českej republiky, je v tejto súvislosti irelevantná.
- 148 Samotná správna prax, ktorú môžu príslušné správne orgány zmeniť podľa vlastného uváženia a ktorá nie dostatočne verejne známa, sa totiž nemôže považovať za platné splnenie povinností prebratia smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. júna 2016, Komisia/Poľsko, C-648/13, EU:C:2016:490, bod 79).
- 149 Pokiaľ ide o situáciu architektov, ktorí prichádzajú do Českej republiky dočasne a príležitostne vykonávať svoju činnosť, treba uviesť, že české právo síce na rozdiel od veterinárnych lekárov stanovuje osobitné ustanovenia o používaní profesijného titulu v tomto členskom štáte, tieto ustanovenia sa však nezdájú byť dostatočne jasné a presné v zmysle judikatúry citovanej v bode 143 tohto rozsudku.

- 150 Ustanovenie § 30c ods. 2 autorizačného zákona, ktorý sa týka výkonu povolania architekta a ktorý stanovuje, že ustanovenia § 13 ods. 1 tohto zákona týkajúce sa používania profesijného titulu „autorizovaný architekt“ sa uplatňujú na hosťujúce osoby „primerane“, totiž vykazujú určitú nepresnosť, pokiaľ ide o podmienky, za ktorých sa má toto pravidlo uplatňovať.
- 151 Okrem toho ani okolnosť, že režim stanovený v českom práve v praxi nespôsobuje ťažkosti, nemôže spochybniť túto analýzu.
- 152 Z toho vyplýva, že treba konštatovať, že Česká republika si tým, že v súlade s článkom 7 ods. 3 smernice 2005/36 neprijala opatrenia potrebné na to, aby veterinárni lekári a architekti mohli v rámci slobodného poskytovania služieb poskytovať služby na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tejto smernice.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 21 ods. 6 a článku 31 ods. 3 smernice 2005/36

Argumentácia účastníkov konania

- 153 Komisia tvrdí, že Česká republika si tým, že vo svojom vnútroštátnom práve umožňuje výkon „paralelných“ povolání zdravotných sestier a ošetrovateľov, ktoré sú napriek tomu porovnateľné, pričom jedno z nich podliehalo nižším formálnym kvalifikáciám, než aké vyžaduje smernica 2005/36, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 21 ods. 6 a článku 31 ods. 3 smernice 2005/36.
- 154 Podľa Komisie ustanovenia tohto vnútroštátneho práva umožňujúce výkon týchto „paralelných“ povolání narušujú účinnosť tejto smernice a môžu viesť k zneužívaniu pravidiel týkajúcich sa minimálnych požiadaviek na odbornú prípravu a automatické uznávanie.
- 155 České právo totiž stanovuje povolanie „všeobecná sestra“, ktoré zodpovedá povolaniu „sestra zodpovedná za všeobecnú starostlivosť“ uvedenému v článku 21 ods. 6 smernice 2005/36, a povolanie „praktická sestra“, pre ktoré sú požiadavky na odbornú prípravu stanovené v českom práve nižšie ako požiadavky stanovené v článku 31 ods. 3 tejto smernice pre „sestry zodpovedné za všeobecnú starostlivosť“.
- 156 Komisia sa domnieva, že vzhľadom nielen na ich názov, ale aj na úzko porovnateľnú povahu zodpovedajúcich činností, existencia týchto dvoch „paralelných“ povolání spôsobuje zmätok tak pre pacientov, ako aj pre osoby, ktoré chcú vykonávať povolanie zdravotnej sestry.
- 157 Takáto situácia je v rozpore s cieľom článku 54 smernice 2005/36, ktorým je zabrániť zámene akademických titulov získaných v domovskom členskom štáte s tými, ktoré boli získané v hostiteľskom členskom štáte.
- 158 Česká vláda tvrdí, že štvrtý žalobný dôvod je neprípustný a v každom prípade nedôvodný.
- 159 Pokiaľ ide o prípustnosť štvrtého žalobného dôvodu, česká vláda v prvom rade vznáša prvú námietku neprípustnosti založenú na tom, že výhrada zodpovedajúca tomuto žalobnému dôvodu nebola vo výroku odôvodneného stanoviska, ani dodatočného odôvodneného stanoviska vôbec obsiahnutá, pričom takéto pochybenie nemožno odstrániť s ohľadom na zásady vyplývajúce z rozsudku z 8. júla 2010, Komisia/Portugalsko (C-171/08, EU:C:2010:412, bod 28).

- 160 Česká vláda ďalej vznáša druhú námietku neprípustnosti založenú na tom, že Komisia rozšírila predmet štvrtého žalobného dôvodu vo fáze podania žaloby, keďže výhrada zodpovedajúca tomuto dôvodu sa počas postupu pred začatím súdneho konania týkala len rizika zámeny medzi označením povolania „praktická sestra“ a označením povolania „všeobecná sestra“, ktoré je tiež upravené v práve tohto členského štátu, pričom toto posledné uvedené povolanie zodpovedá povolaniu „sestra zodpovedná za všeobecnú starostlivosť“ uvedenému v smernici 2005/36. Uvedená výhrada sa teda podľa jej názoru nijako netýkala otázky položenej v žalobe, či členské štáty môžu vytvoriť dve porovnateľné povolania, z ktorých len jedno patrí do pôsobnosti smernice 2005/36.
- 161 Česká vláda spresňuje, že samotná citácia ustanovenia smernice v názve výhrady neznamena, že Komisia do svojej výhrady zahrnula všetky predstaviteľné porušenia tohto ustanovenia.
- 162 Česká vláda napokon vznáša tretiu námietku neprípustnosti založenú na tom, že štvrtý žalobný dôvod nebol formulovaný koherentným a presným spôsobom, a to najmä preto, že Komisia v bode 115 žaloby zhrnula svoju analýzu iba odkazom na označenie povolania „praktická sestra“.
- 163 Komisia tieto námietky neprípustnosti odmieta.
- 164 Pokiaľ ide o prvú námietku neprípustnosti, Komisia tvrdí, že cieľom postupu pred začatím súdneho konania je umožniť dotknutému členskému štátu splniť si povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Únie, alebo účinne sa brániť proti vzneseným výhradám, ale že to neznamena úplnú zhodu medzi znením týchto výhrad vo výroku odôvodneného stanoviska a žalobnými návrhmi pod podmienkou, že predmet sporu, ako je vymedzený v odôvodnenom stanovisku, nebol rozšírený alebo zmenený.
- 165 Okolnosť, že štvrtý žalobný dôvod nebol uvedený vo výroku odôvodneného stanoviska, ani vo výroku dodatočného odôvodneného stanoviska, vyplýva z „administratívnej chyby“, ktorá nemala vplyv na to, aby si Česká republika plnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z práva Únie, ani na právo tohto členského štátu na obhajobu.
- 166 Pokiaľ ide o druhú a tretiu námietku neprípustnosti, Komisia tvrdí, že vo fáze žaloby nezmenila obsah výhrady zodpovedajúcej štvrtému žalobnému dôvodu, keďže od výzvy sa uvedená výhrada týkala článku 21 ods. 6, článku 31 ods. 3 a článku 32 smernice 2005/36.
- 167 Komisia okrem toho tvrdí, že už v rámci postupu pred začatím súdneho konania uviedla, že táto smernica nebráni tomu, aby niektoré činnosti v rámci povolania zdravotnej sestry a ošetrovateľa vykonávali aj iné menej kvalifikované osoby pod podmienkou, že neexistujú žiadne nejasnosti, pokiaľ ide o rôzne úrovne vzdelávania a spôsobilosti dotknutých odborníkov.
- 168 Napokon české orgány vo svojej odpovedi poukázali na rozdiely existujúce medzi týmito dvoma povolaniami, a teda dokonale pochopili, že Komisia im vytýkala koexistenciu paralelizmu oboch povolaní.
- 169 Pokiaľ ide o vec samu, česká vláda tvrdí, že štvrtý žalobný dôvod je v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 170 Pokiaľ ide o námietky neprípustnosti vznesené českou vládou, treba konštatovať, že predmet výhrady zodpovedajúcej štvrtému žalobnému dôvodu bol vo fáze žaloby skutočne zmenený.

- 171 V odôvodnenom stanovisku sa totiž výhrada zodpovedajúca štvrtému žalobnému dôvodu predovšetkým týkala označenia „praktická sestra“, ktoré Česká republika udelila určitému povolaniu, a to z dôvodu, že toto označenie je zameniteľné s označením „všeobecná sestra“, ktoré je tiež stanovené vo vnútroštátnom práve a ktoré zodpovedá povolaniu „sestra zodpovedná za všeobecnú starostlivosť“ uvedenému v článku 21 ods. 6 smernice 2005/36.
- 172 Naproti tomu v žalobe sa štvrtý žalobný dôvod v podstate týka odlišnej otázky súladu samotnej existencie povolania, ktoré je „paralelné“ k povolaniu sestry zodpovednej za všeobecnú starostlivosť uvedenému v tejto smernici, v českom práve, a ktoré však podlieha menej prísny požiadavkám na odbornú prípravu, než sú požiadavky stanovené pre toto povolanie v článku 31 ods. 3 uvedenej smernice, so smernicou 2005/36. Táto otázka navyše vyžaduje vykonanie porovnávacej a podrobnej analýzy činností zverených každému z týchto dvoch povolání v Českej republike.
- 173 Ako uviedol generálny advokát v bode 118 svojich návrhov, Komisia sa tým neobmedzila na spresnenie výhrady zodpovedajúcej štvrtému žalobnému dôvodu, ale podstatne zmenila jej predmet.
- 174 Okolnosť, na ktorú sa odvoláva Komisia, že táto v žalobe spomenula rovnaké ustanovenia smernice 2005/36, ako sú tie, ktoré uviedla počas postupu pred začatím súdneho konania, nemôže spochybniť tento záver, keďže citácia ustanovenia sama osebe nepostačuje na vymedzenie žalobného dôvodu uvádzaného Komisiou.
- 175 Štvrtý žalobný dôvod je teda potrebné zamietnuť ako neprípustný.

O piatom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 45 ods. 2 smernice 2005/36

Argumentácia účastníkov konania

- 176 Komisia tvrdí, že Česká republika si tým, že podmienila samostatný výkon určitých činností farmaceuta požiadavkou „špecializovanej spôsobilosti“ vyžadujúcou doplnkovú odbornú prípravu, nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 45 ods. 2 písm. c), f) a sčasti písm. e) smernice 2005/36.
- 177 Komisia pripomína, že článok 45 ods. 2 smernice 2005/36 vyžaduje, aby členské štáty zaručili farmaceutom, ktorí spĺňajú podmienky odbornej kvalifikácie stanovené v článku 44 tejto smernice, prístup k činnostiam uvedeným v článku 45 ods. 2 uvedenej smernice, s jedinou výhradou spočívajúcou v prípadnom splnení požiadavky doplniť si odborné skúsenosti.
- 178 Komisia tvrdí, že Česká republika správne neprebrala toto posledné uvedené ustanovenie, pokiaľ ide o činnosti uvedené v článku 45 ods. 2 písm. c), f) a sčasti písm. e) tejto smernice, keďže české právo podmieňuje samostatný výkon týchto činností získaním ďalších špecializovaných spôsobilostí stanovených v § 11 ods. 7 až 11 zákona č. 95/2004, ktoré sa týkajú činností v odboroch farmaceutická technológia, laboratórne a vyšetrovacie metódy v zdravotníctve, rádiofarmaká, praktická farmácia, klinická farmácia, ako aj nemocničná farmácia.

- 179 Komisia sa na rozdiel od toho, čo tvrdí česká vláda, domnieva, že činnosti uvedené v piatom žalobnom dôvode zodpovedajú činnostiam uvedeným v článku 45 ods. 2 písm. c), f) a sčasti písm. e) smernice 2005/36, keďže tento článok 45 ods. 2 zahŕňa všetky oblasti činnosti tradične vykonávané farmaceutmi.
- 180 Komisia dodáva, že právny režim Českej republiky je o to nejasnejší, že § 12 ods. 3 písm. c) zákona o zdravotnej starostlivosti stanovuje, že ak sa poskytujú zdravotnícke služby v odbore farmaceut alebo v odboroch špecializačného vzdelávania farmaceutov, vyžaduje sa spôsobilosť k samostatnému výkonu povolania farmaceuta aspoň v jednom z odborov špecializačného vzdelávania farmaceutov.
- 181 Komisia uvádza, že tvrdenie českej vlády, podľa ktorého smernica 2005/36 v každom prípade nevyžaduje, aby sa činnosti uvedené v článku 45 ods. 2 tejto smernice vykonávali samostatne, nemožno prijať, keďže toto ustanovenie podľa nej naopak vyžaduje, aby farmaceuti mali plný prístup k predmetným činnostiam.
- 182 Komisia pripomína, že zvláštna povaha regulovaných povolaní uvedených v hlave III kapitole III smernice 2005/36 predpokladá automatické uznávanie odborných kvalifikácií a že toto automatické uznávanie je jednou zo základných zásad a cieľov tejto smernice.
- 183 Komisia odmieta tvrdenie českej vlády, podľa ktorého môže byť odborná príprava potrebná na získanie špecializovaných spôsobilostí v každom prípade nahradená doplnením si odborných skúseností v súlade s článkom 45 ods. 2 smernice 2005/36.
- 184 Komisia napokon dodáva, že aj keby sa malo vychádzať z toho, že § 11 ods. 7 až 11 zákona č. 95/2004 sa nevzťahuje na činnosti uvedené v článku 45 ods. 2 písm. c), f) a sčasti písm. e) smernice 2005/36, nič to nemení na tom, že české právo je v tomto ohľade nedostatočne jasné a presné, keďže sa zdá, že § 12 ods. 3 písm. c) zákona o zdravotnej starostlivosti vyžaduje spôsobilosť k samostatnému výkonu povolania farmaceuta aspoň v jednom z odborov na to, aby farmaceut mohol vykonávať akékoľvek činnosti samostatne.
- 185 Česká vláda namieta neprípustnosť piateho žalobného dôvodu.
- 186 Česká vláda tvrdí, že Komisia neuviedla údajné porušenie práva Únie koherentným a presným spôsobom a že vo fáze pred začatím súdneho konania jasne neidentifikovala ustanovenia českého práva, ktoré sú podľa nej v rozpore s článkom 45 ods. 2 smernice 2005/36. Konkrétne v žalobe Komisia už neuvádza vyhlášku č. 187/2009 Sb., o minimálnych požiadavkách na studijní program všeobecné lekárství, zubní lekárství, farmacie a na vzdelávací program všeobecné praktické lekárství (ďalej len „vyhláška č. 187/2009“), ktorá však bola vo výzve uvedená na podporu výhrady zodpovedajúcej piatemu žalobnému dôvodu.
- 187 Česká vláda okrem toho v tejto súvislosti uplatňuje rozšírenie predmetu piateho žalobného dôvodu.
- 188 Podľa českej vlády ani samotná žaloba neumožňuje vymedziť rozsah vytýkaného nesplnenia povinnosti, keďže sa niekedy týka článku 45 ods. 2 smernice 2005/36 ako celku a niekedy iba písmen c), e) a f) tohto ustanovenia.

- 189 Česká vláda dodáva, že samotná citácia určitého ustanovenia smernice nepostačuje na jasné vysvetlenie žalobného dôvodu a že Komisia musí už vo fáze pred začatím súdneho konania uviesť konkrétne dôvody a tvrdenia, na ktorých je založená jej analýza.
- 190 Komisia odmieta tieto námietky neprípustnosti.
- 191 Tvrdí, že už vo výzve vytýkala Českej republike, že dostatočne jasne a presne neprebrala článok 45 ods. 2 smernice 2005/36 a že vzhľadom na pripomienky, ktoré k tejto výzve predložila Česká republika, odkázala v odôvodnenom stanovisku na zákon č. 95/2004.
- 192 Komisia uvádza, že zákon č. 95/2004 bol v každom prípade aj predmetom diskusií od samého začiatku postupu pred začatím súdneho konania a že je nesprávne tvrdiť, že výzva odkazovala len na vyhlášku č. 187/2009.
- 193 Komisia dodáva, že v nadväznosti na pripomienky Českej republiky k výzve nakoniec obmedzila v odôvodnenom stanovisku rozsah výhrady zodpovedajúcej piatemu žalobnému dôvodu na článok 45 ods. 2 písm. c), f) a sčasti písm. e) smernice 2005/36 a že tento rozsah nebol v žalobe zmenený.
- 194 Česká vláda tiež tvrdí, že piaty žalobný dôvod je v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 195 Pokiaľ ide o námietky neprípustnosti vznesené českou vládou, treba uviesť, že Komisia vo výzve odkázala na porušenie článku 45 ods. 2 smernice 2005/36 predovšetkým z dôvodu, že vyhláška č. 187/2009 „vôbec nepreberá“ písmená c), f), h) až j) tohto článku 45 ods. 2 a že táto vyhláška „neúplne“ prebrala písmeno e) tohto ustanovenia.
- 196 V odôvodnenom stanovisku Komisia naopak odkázala na požiadavky týkajúce sa špecializačného vzdelávania stanovené v § 11 zákona č. 95/2004 pre samostatný výkon určitých činností farmaceuta uvedených v článku 45 ods. 2 písm. c), f) a sčasti písm. e) smernice 2005/36, na podporu tvrdenia, že tieto požiadavky nie sú v súlade s týmto článkom 45 ods. 2.
- 197 V dodatočnom odôvodnenom stanovisku Komisia opäť odkázala na uvedené požiadavky, ale na podporu tvrdenia, že Česká republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 45 ods. 3 smernice 2005/36.
- 198 V dôsledku toho došlo medzi výzvou a odôvodneným stanoviskom k zmene predmetu výhrady zodpovedajúcej piatemu žalobnému dôvodu, čím boli nastolené nové otázky, ako je napríklad otázka, či sa článok 45 ods. 2 smernice 2005/36 vzťahuje taxatívne na všetky činnosti farmaceuta, alebo či toto ustanovenie umožňuje členským štátom, aby pre iné činnosti, než sú tie, ktoré sú v ňom výslovne uvedené, stanovili dodatočné požiadavky, a prípadne či činnosti podliehajúce požiadavke špecializovanej spôsobilosti stanovenej v článku 11 ods. 7 až 11 zákona č. 95/2004 patria alebo nepatria medzi činnosti uvedené v tomto článku 45 ods. 2 písm. c), f) a sčasti písm. e) tejto smernice.
- 199 Tieto nové otázky sa teda týkajú otázok, ktoré sú podstatne odlišné od otázky, či bolo uvedené ustanovenie smernice 2005/36 prebraté do českého práva.
- 200 Piaty žalobný dôvod je teda potrebné zamietnuť ako neprípustný.

O šiestom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 45 ods. 3 smernice 2005/36

Argumentácia účastníkov konania

- 201 Komisia tvrdí, že Česká republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 45 ods. 3 smernice 2005/36, pokiaľ ide o podmienky, za ktorých hostiteľský členský štát uznáva farmaceutom požadovanú doplnkovú odbornú prax.
- 202 Komisia najprv uvádza, že článok 45 ods. 3 smernice 2005/36 treba vykladať s ohľadom na článok 45 ods. 2 tejto smernice, ktorý stanovuje členským štátom možnosť uložiť farmaceutovi povinnosť doplniť si odborné skúsenosti.
- 203 Komisia ďalej rovnako ako v piatom žalobnom dôvode odkazuje na § 11 zákona č. 95/2004, ktorý v odseku 1 písm. a) podmieňuje samostatný prístup k určitým činnostiam farmaceuta dodatočným špecializačným vzdelaním alebo v odseku 1 písm. b) získaním toho, čo Česká republika označuje za „doplnkovú odbornú prax“, čo však v praxi predpokladá splnenie vzdelávacieho programu, ktorý možno absolvovať len v akreditovanom zariadení, ktoré uchádzačovi vydá potvrdenie o jeho ukončení.
- 204 Podľa Komisie teda požiadavka týkajúca sa „dodatočného špecializačného vzdelávania“ stanovená v tomto § 11 ods. 1 písm. a) nie je v súlade so smernicou 2005/36 z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené v rámci piateho žalobného dôvodu.
- 205 Pokiaľ ide o § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 95/2004, Komisia sa domnieva, že existujú dve možnosti výkladu tohto ustanovenia.
- 206 Uvedené ustanovenie možno vykladať tak, že zavádza „alternatívny vzdelávací program“ na účely získania špecializácií uvedených v § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 95/2004, ktoré sú predmetom piateho žalobného dôvodu, čo navyše potvrdila aj Česká republika. V tomto prípade je však § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona v rozpore s článkom 45 ods. 2 smernice 2005/36 z rovnakých dôvodov, aké boli uvedené v rámci piateho žalobného dôvodu.
- 207 Druhý možný výklad spočíva v tom, že § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 95/2004 stanovuje „požiadavku odbornej skúsenosti“ v zmysle článku 45 ods. 2 a 3 smernice 2005/36. Keďže však české právo tiež stanovuje splnenie vzdelávacieho programu, ktorý možno absolvovať len v akreditovanom zariadení a ktorý musí viesť k vydaniu potvrdenia o jeho ukončení, obsah tohto § 11 ods. 1 písm. b) ide nad rámec toho, čo je stanovené v tomto článku 45 ods. 2 a 3.
- 208 Podľa Komisie teda § 28a zákona č. 95/2004, na ktorý sa odvoláva česká vláda v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona, ide nad rámec jednoduchého uznania dĺžky odbornej praxe.
- 209 Česká vláda tvrdí, že požiadavky na špecializovanú spôsobilosť farmaceutov stanovené v českom práve nepatria do pôsobnosti článku 45 ods. 2 smernice 2005/36, keďže dotknuté činnosti presahujú rámec činností patriacich do pôsobnosti tohto ustanovenia, a preto sa na tieto požiadavky nevzťahuje ani článok 45 ods. 3 tejto smernice.
- 210 Česká vláda dodáva, že okrem toho nie je potrebné prebrať toto posledné uvedené ustanovenie v členskom štáte, ak tento členský štát nestanovuje uplatnenie „povinnosti doplniť si odborné skúsenosti“ v zmysle článku 45 ods. 2 uvedenej smernice.

- 211 V každom prípade, aj bez ohľadu na polemiku týkajúcu sa pôsobnosti článku 45 ods. 2 smernice 2005/36, znenie § 28a ods. 5 zákona č. 95/2004 doslovne preberá článok 45 ods. 3 tejto smernice, ktorý stanovuje, že „v prípade doplňujúcej odbornej praxe v zmysle §11 ods. 1 písm. b) [zákona č. 95/2004] ministerstvo automaticky uzná ako doklad o dosiahnutej kvalifikácii potvrdenie vydané príslušnými orgánmi členského štátu, ktoré osvedčuje, že dotknutá osoba vykonávala dotknuté činnosti v domovskom členskom štáte počas rovnakého obdobia“.
- 212 Napokon ak sa Komisia domnieva, že vnútroštátne právo umožňuje viacero výkladov, musí preukázať, že v praxi sa toto právo uplatňuje spôsobom, ktorý je v rozpore s právom Únie.

Posúdenie Súdny dvorom

- 213 Článok 45 ods. 3 smernice 2005/36 stanovuje, že „ak členský štát podmieni poskytnutie prístupu alebo umožnenie výkonu niektorej z činností farmaceuta okrem držania dokladu o formálnej kvalifikácii... aj doplnkovými odbornými skúsenosťami, potom tento členský štát uznáva v tomto ohľade za dostatočný dôkaz osvedčenie vydané príslušnými orgánmi v domovskom členskom štáte, v ktorom sa uvádza, že príslušná osoba vykonávala tieto činnosti obdobne dlho v domovskom členskom štáte“.
- 214 Ako uviedla Komisia, článok 45 ods. 3 smernice 2005/36 treba vykladať s ohľadom na článok 45 ods. 2 tejto smernice, ktorý členským štátom umožňuje podmieniť prístup k činnostiam uvedeným v tomto ustanovení „doplnkovými odbornými skúsenosťami“. Požiadavka, aby hostiteľský členský štát uznal doplnkové odborné skúsenosti získané v domovskom členskom štáte, uvedená v tomto článku 45 ods. 3, sa totiž uplatňuje len na činnosti uvedené v tomto článku 45 ods. 2.
- 215 V prejednávanej veci sa česká vláda odvoláva na § 28a ods. 5 zákona č. 95/2004, ktorý stanovuje, že „v prípade doplňujúcej odbornej praxe v zmysle §11 ods. 1 písm. b) [tohto zákona] ministerstvo automaticky uzná ako doklad o dosiahnutej kvalifikácii potvrdenie vydané príslušnými orgánmi členského štátu, ktoré osvedčuje, že dotknutá osoba vykonávala dotknuté činnosti v domovskom členskom štáte počas rovnakého obdobia“.
- 216 Ustanovenie §11 ods. 1 písm. b) zákona č. 95/2004 sa však týka získania „doplňujúcej odbornej praxe v súlade s príslušným vzdelávacím programom v zariadení akreditovanom pre príslušný odbor špecializačného vzdelávania alebo pre príslušný odbor doplňujúcej odbornej praxe, ktoré uchádzačovi vydá potvrdenie o jej ukončení“.
- 217 Na účely určenia, či § 28a ods. 5 zákona č. 95/2004 v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona ukladá dodatočnú podmienku k podmienke týkajúcej sa „doplnkových odborných skúseností“, v zmysle článku 45 ods. 3 smernice 2005/36, treba najprv preskúmať, či sa tieto ustanovenia českého práva týkajú činností farmaceuta, ktoré patria do pôsobnosti článku 45 ods. 2 tejto smernice. Táto otázka je však súčasťou piateho žalobného dôvodu, ktorý bol zamietnutý ako neprípustný, keďže, ako bolo uvedené v bode 198 tohto rozsudku, Komisia zmenila predmet výhrady zodpovedajúcej tomuto piatemu žalobnému dôvodu, čím v odôvodnenom stanovisku boli nastolené nové otázky, ktoré neboli prejednané vo výzve. Keďže právo Českej republiky na obhajobu nebolo v rámci postupu pred začatím súdneho konania vo vzťahu k výhrade zodpovedajúcej piatemu žalobnému dôvodu dodržané, Súdny dvor nemôže vykonať takéto posúdenie ani vo vzťahu k šiestemu žalobnému dôvodu.
- 218 Šiesty žalobný dôvod je teda potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

O siedmom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 50 ods. 1 smernice 2005/36 v spojení s bodom 1 písm. d) a e) prílohy VII k tejto smernici

Argumentácia účastníkov konania

- 219 Komisia tvrdí, že česká vláda si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 50 ods. 1 smernice 2005/36 v spojení s bodom 1 písm. d) a e) prílohy VII k tejto smernici, pokiaľ ide o povinnosť uloženú domovskému členskému štátu, aby najneskôr do dvoch mesiacov poskytol doklady uvedené v týchto ustanoveniach, ktorých predloženie môže hostiteľský členský štát od žiadateľa vyžadovať na prístup k regulovanému povolaniu. Tieto doklady sa týkajú jednak bezúhonnosti, dobrého mena, skutočnosti, že na majetok žiadateľa nebol vyhlásený konkurz alebo dôkazu o tom, žiadateľovi nebol pozastavený alebo zakázaný výkon takéhoto povolania z dôvodu závažného pochybenia pri výkone tohto povolania alebo trestného činu, a jednak telesného a duševného zdravia žiadateľa.
- 220 Komisia tvrdí, že ustanovenia vnútroštátneho práva, na ktoré sa odvolávajú české orgány, nepostačujú na správne prebratie článku 50 ods. 1 smernice 2005/36 v spojení s bodom 1 písm. d) a e) prílohy VII k tejto smernici.
- 221 Konkrétne § 71 ods. 1 a 3 a § 154 Správneho poriadku, na ktoré sa odvolávajú české orgány, sú príliš všeobecné a nedostatočne jasné a presné na to, aby sa žiadateľovi zaručilo takéto právo. Okrem toho tento § 154, ktorý sa týka vydávania vyjadrenia alebo osvedčenia správnym orgánom, výslovne neodkazuje na lehotu na poskytnutie stanovenú v tomto § 71, keďže stanovuje, že toto ustanovenie sa zohľadní „primerane“, a to len vtedy, ak je „pritom potrebné“.
- 222 Pokiaľ ide o § 33 ods. 1 zákona o uznávaní odborných kvalifikácií, ktorý stanovuje lehotu na komunikáciu medzi orgánmi členských štátov, toto ustanovenie tiež nie je dostatočne jasné a presné na to, aby sa dotknutým osobám zaručila ochrana práv. Okrem toho toto ustanovenie umožňuje prekročiť lehotu jedného mesiaca, ktorú stanovuje, a to bez časového obmedzenia.
- 223 Okrem toho sa uvedené ustanovenie týka len poskytovania dokladov medzi členskými štátmi, zatiaľ čo dodržanie dvojmesačnej lehoty, ktorá je predmetom siedmeho žalobného dôvodu, sa v zásade týka vzťahu medzi žiadateľom, ktorý chce vykonávať odbornú činnosť v inom členskom štáte, a jeho domovským členským štátom. Komisia v tejto súvislosti tvrdí, že článok 50 ods. 1 smernice 2005/36 výslovne neuvádza nijakú správnu spoluprácu medzi orgánmi členských štátov v súvislosti s požadovanými dokladmi, keďže táto spolupráca sa výslovne predvída až v prípade odôvodnených pochybností v odsekoch 2, 3 a 3a tohto článku. Komisia sa tak domnieva, že dotknuté dokumenty musí hostiteľský členský štát najskôr vyžiadať priamo od žiadateľa, ktorý musí mať na tento účel možnosť získať tieto dokumenty od správnych orgánov domovského členského štátu v lehote dvoch mesiacov stanovenej na tento účel.
- 224 Komisia pripomína, že aj keď členské štáty majú právo zvoliť si formu a prostriedky, ktorými smernice vykonávajú, je v každom prípade nevyhnutné, aby vnútroštátne právo zaručovalo ich úplné uplatňovanie vnútroštátnymi správnymi orgánmi a aby bol príslušný právny stav dostatočne jasný a presný.

- 225 Pokiaľ ide o tvrdenia predložené českou vládou v rámci vyjadrenia k žalobe, podľa ktorých možno dotknuté doklady v praxi získať inými spôsobmi, Komisia pripomína, že na účely overenia účinného vykonania smernice je v značnej miere odkázaná na poznatky predložené dotknutým členským štátom a že tento členský štát jej musí oznámiť prijaté opatrenia. V súvislosti s uvedenými novými opatreniami však nič také nebolo vykonané.
- 226 Komisia tiež tvrdí, že článok 63 smernice 2005/36 ukladá členským štátom, aby v opatreniach prijatých na prebratie tejto smernice uviedli odkaz na túto smernicu.
- 227 Komisia z toho vyvodzuje, že siedmy žalobný dôvod je dôvodný aj napriek doplňujúcim pripomienkam formulovaným českou vládou.
- 228 Okrem toho sa Komisia v každom prípade domnieva, že pokiaľ ide o dôkazy o bezúhonnosti a o neexistencii vyhlásenia konkurzu, na ktoré sa odvoláva česká vláda vo vyjadrení k žalobe, táto vláda nepreukázala, že všetci odborníci, najmä tí, ktorí vykonávajú povolanie v zamestnaneckom pomere, sú ako takí zapísaní do obchodného registra, ani že by možnosť požadovať doklady elektronicky sama osebe postačovala, keďže nie všetky osoby majú nevyhnutne skutočnú možnosť mať k nim elektronický prístup.
- 229 Komisia sa teda domnieva, že siedmy žalobný dôvod je dôvodný prinajmenšom v rozsahu, v akom sa týka dokladov uvedených v bode 1 písm. d) prílohy VII k smernici 2005/36.
- 230 Česká vláda namieta neprípustnosť siedmeho žalobného dôvodu z dôvodu, že Komisia v žalobe vôbec necituje článok 50 ods. 1 smernice 2005/36 a že toto ustanovenie v každom prípade nestanovuje, že orgány domovského členského štátu musia poskytnúť doklady uvedené v bode 1 písm. d) a e) prílohy VII k tejto smernici v stanovenej lehote. Česká vláda v duplike tvrdí, že táto námietka neprípustnosti sa nezakladá na skutočnosti, že Komisia necitovala znenie článku 50 ods. 1 smernice 2005/36, ale na skutočnosti, že táto inštitúcia nevysvetľuje rozsah porušenia vytýkaného členskému štátu na základe tohto ustanovenia, keďže toto ustanovenie nestanovuje vytýkanú lehotu.
- 231 Komisia tvrdí, že uvedená námietka neprípustnosti je nedôvodná, keďže doslovná citácia porušených ustanovení práva Únie nemôže predstavovať podmienku prípustnosti žalobného dôvodu. Okrem toho siedmy žalobný dôvod odkazuje na znenie článku 50 ods. 1 smernice 2005/36 a v každom prípade sa týka aj bodu 1 písm. d) a e) prílohy VII k smernici 2005/36, ktorý stanovuje dvojmesačnú lehotu uvedenú v tomto žalobnom dôvode.
- 232 Subsidiárne sa česká vláda domnieva, že siedmy žalobný dôvod je nedôvodný.
- 233 Česká vláda tvrdí, že bod 1 písm. d) a e) prílohy VII k smernici 2005/36 nespresňuje, voči komu sa uplatní dvojmesačná lehota, teda komu má príslušný orgán domovského členského štátu poskytnúť dotknuté dokumenty v tejto lehote.
- 234 V každom prípade české právo zaručuje doručenie týchto dokumentov v lehote dvoch mesiacov tak osobe, ktorá o ne požiadala domovský členský štát, ako aj príslušnému orgánu hostiteľského členského štátu, ak túto žiadosť postúpil.

- 235 Ak teda o vydanie uvedených dokladov požiada české orgány dotknutá osoba, uplatní sa § 154 Správneho poriadku v spojení s § 71 ods. 1 a 3 tohto poriadku, ktorý ukladá českému správnomu orgánu povinnosť, aby bez zbytočného odkladu vydal vyjadrenie alebo osvedčenie, najneskôr však v lehote 30 dní, ktorú možno predĺžiť o ďalších 30 dní.
- 236 Okrem toho doklady uvedené v bode 1 písm. d) prílohy VII k smernici 2005/36, ktoré sa týkajú bezúhonnosti a dobrého mena alebo neexistencie konkurzu, možno získať aj prostredníctvom výpisu z obchodného registra a v takom prípade sa podľa uplatniteľného práva vydávajú na žiadosť dotknutej osoby.
- 237 Okrem toho dôkaz o tom, že nedošlo k pozastaveniu alebo zákazu výkonu povolania, možno doložiť prostredníctvom výpisu z registra trestov, ktorý sa tiež vydáva na žiadosť dotknutej osoby.
- 238 Existuje tiež možnosť získať výpis z obchodného registra alebo výpis z registra trestov elektronicky na portáli dotknutej verejnej správy.
- 239 Pokiaľ ide o doklady uvedené v bode 1 písm. e) prílohy VII k smernici 2005/36, týkajúce sa telesného a duševného zdravia žiadateľa, ich vydávanie je upravené zákonom č. 373/2011 Sb., o špecifických zdravotných službách. Ustanovenie § 43 ods. 1 písm. a) tohto zákona pritom stanovuje, že doklad o zdravotnej spôsobilosti (lekársky posudok) musí byť vydaný do desiatich pracovných dní od doručenia žiadosti.
- 240 Tak česká všeobecná právna úprava, ako aj konkrétne české právne predpisy v správnej oblasti umožňujú zaručiť, že sa dotknutej osobe poskytnú dané doklady v podstatne kratšej lehote, než je lehota požadovaná v článku 50 ods. 1 smernice 2005/36 v spojení s bodom 1 písm. d) a e) prílohy VII k tejto smernici.
- 241 Okrem toho ak o dané doklady požiada príslušné orgány domovského členského štátu priamo príslušný orgán hostiteľského členského štátu, prvé uvedené orgány sú povinné tieto doklady v súlade s § 33 ods. 1 zákona o uznávaní odborných kvalifikácií poskytnúť bez zbytočného odkladu.
- 242 Napokon relevantné ustanovenia českého práva sú dostatočne jasné a presné.
- 243 Česká vláda v duplike odmieta tvrdenia Komisie, podľa ktorých si nespĺnila povinnosť poskytnúť dostatočne jasné a presné informácie o transpozičných opatreniach, a dodáva, že porušenie článku 63 smernice 2005/36 nie je predmetom tohto konania.
- 244 Česká vláda tiež spresňuje, že ak nie sú osoby zapísané do vnútroštátneho obchodného registra, môžu preukázať svoju dobrú povesť a neexistenciu voči nim vedeného konkurzného konania aj výpisom z insolvenčného registra, ktorý im je na ich žiadosť vydaný v okamihu podania žiadosti u správcu tohto registra, u iných poskytovateľov služieb alebo na internete.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 245 Po prvé treba zamietnuť námietku neprípustnosti vznesenú českou vládou, podľa ktorej je siedmy žalobný dôvod v rozsahu, v akom sa týka článku 50 ods. 1 smernice 2005/36, nepresný, keďže toto ustanovenie nestanovuje dvojmesačnú lehotu stanovenú na poskytnutie dotknutých dokumentov, ktoré sú predmetom tohto žalobného dôvodu.

- 246 Ako totiž vyplýva zo samotnej formulácie uvedeného žalobného dôvodu, uvedené ustanovenie sa má vykladať v spojení s bodom 1 písm. d) a e) prílohy VII k tejto smernici, na ktorý navyše výslovne odkazuje pri určovaní dokladov a osvedčení, ktoré od žiadateľa môže vyžadovať hostiteľský členský štát, a ktorý stanovuje dvojmesačnú lehotu na poskytnutie týchto dokladov a osvedčení domovským členským štátom.
- 247 Po druhé, pokiaľ ide o otázku, či bola táto lehota do českého práva správne prebratá, z vyjadrenia k žalobe vyplýva, že to tak bolo s ohľadom na pravidlá všeobecného správneho práva, ako aj na osobitné predpisy uplatniteľné na získanie takýchto dokladov.
- 248 V tejto súvislosti treba na úvod konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí česká vláda, zo znenia a systematiky článku 50 smernice 2005/36 vyplýva, že v zásade *a priori* prináleží dotknutej osobe, aby si vyžiadala tieto doklady od orgánov domovského členského štátu.
- 249 Treba totiž uviesť, že na rozdiel od odseku 1 článku 50 smernice 2005/36 sa odseky 2, 3 a 3a tohto článku výslovne týkajú prípadov, keď hostiteľský členský štát požaduje informácie od príslušných orgánov iného členského štátu.
- 250 Pokiaľ ide o ustanovenia českého práva uvedené českou vládou, vyplýva z nich, že v prípade, ak dotknutá osoba požiada české orgány o jeden z dokladov uvedených v bode 1 písm. d) a e) prílohy VII k smernici 2005/36, treba uplatniť pravidlá všeobecného správneho práva, a to § 154 Správneho poriadku v spojení s § 71 ods. 1 a 3 tohto poriadku, ktorý ukladá správnomu orgánu povinnosť prijať rozhodnutie „bez zbytočného odkladu“, a ak tak neurobí, najneskôr do 30 dní od začatia konania, ku ktorým možno za určitých okolností pripočítať dodatočnú lehotu.
- 251 Komisia však správne tvrdí, že tieto ustanovenia sú nepresné.
- 252 Ak je totiž takáto žiadosť podaná, § 154 Správneho poriadku stanovuje, že ustanovenia § 71 tohto poriadku sa uplatnia „primerane“ a „ak sú pritom potrebné“, čo charakterizuje určitú neistotu, pokiaľ ide o podmienky uplatnenia lehoty stanovenej v tomto § 71.
- 253 Z toho vyplýva, že tieto ustanovenia zrejme nepreberajú dostatočne jasne a presne požiadavku dvojmesačnej lehoty, ktorá je uložená príslušným orgánom domovského členského štátu v prípade, že osoba žiada o jeden z dokladov uvedených v bode 1 písm. d) a e) prílohy VII k smernici 2005/36.
- 254 Česká vláda však vo vyjadrení k žalobe poukazuje aj na uplatnenie iných opatrení a pravidiel vnútroštátneho práva a najmä na skutočnosť, že dotknutá osoba má možnosť získať doklad osvedčujúci jej bezúhonnosť a dobré meno alebo neexistenciu konkurzu, uvedený v bode 1 písm. d) prílohy VII k smernici 2005/36, a to tak, že požiada o výpis z vnútroštátneho obchodného registra alebo o výpis z registra trestov, pričom takýto doklad musí byť vydaný na požiadanie alebo ho možno získať online. Táto vláda v tejto súvislosti vysvetľuje, že príslušné vnútroštátne orgány vydajú dotknutý doklad v čase podania žiadosti a že v prípade on-line žiadosti si dotknutá osoba môže uvedený doklad stiahnuť priamo.
- 255 Pokiaľ ide o doklad týkajúci sa telesného a duševného zdravia žiadateľa, uvedený v bode 1 písm. e) prílohy VII k tejto smernici, česká vláda odkazuje na zákon č. 373/2011 Sb., o špecifických zdravotných službách, ktorého § 43 ods. 1 písm. a) stanovuje vydanie lekárskeho posudku do desiatich pracovných dní od doručenia podanej žiadosti.

- 256 Komisia tvrdí, že tieto ustanovenia vnútroštátneho práva predstavujú transpozičné opatrenia, ktoré Česká republika neoznámila, takže sa na ne česká vláda nemôže odvolávať. Dodáva, že článok 63 smernice 2005/36 tiež ukladá členským štátom povinnosť odkázať na túto smernicu v opatreniach, ktorými bola prebratá.
- 257 Komisia tiež tvrdí, že zamestnanci nie sú zapísaní do obchodného registra a že možnosť žiadať o doklady elektronickou cestou je nedostatočná, keďže k nim nemá každý elektronický prístup.
- 258 Česká vláda namieta, že dotknuté informácie možno poskytovať prostredníctvom iných verejných informačných systémov a že prístup k internetu nie je jediným spôsobom, ako ich získať.
- 259 Pokiaľ ide o tieto nové tvrdenia, treba na úvod pripomenúť, že členské štáty sú podľa článku 4 ods. 3 ZEÚ povinné uľahčovať Komisii splnenie jej úlohy, ktorá podľa článku 17 ods. 1 ZEÚ spočíva najmä v zabezpečovaní uplatňovania ustanovení Zmluvy o FEÚ, ako aj opatrení prijatých inštitúciami na jej základe. Treba brať do úvahy skutočnosť, že pokiaľ ide o overenie toho, či sa vnútroštátna právna úprava určená na zabezpečenie účinného vykonania smernice v praxi správne uplatňuje, Komisia, ktorá nemá vlastné vyšetrovacie právomoci v tejto oblasti, je v značnej miere odkázaná na informácie poskytnuté prípadnými sťažovateľmi, ako aj dotknutým členským štátom [rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Švédsko (Čističky odpadových vôd), C-22/20, EU:C:2021:669, bod 144].
- 260 Podľa ustálenej judikatúry týkajúcej sa dôkazného bremena v rámci konania o nesplnenie povinnosti na základe článku 258 ZFEÚ prináleží aj Komisii, aby preukázala existenciu údajného nesplnenia povinnosti. Komisia musí Súdnemu dvoru predložiť podklady potrebné na preverenie existencie tohto nesplnenia povinnosti, pričom sa nemôže opierať o žiadnu domnienku [rozsudok z 2. septembra 2021, Komisia/Švédsko (Čističky odpadových vôd), C-22/20, EU:C:2021:669, bod 143 a citovaná judikatúra].
- 261 V prejednávanej veci však tvrdenia uvádzané Komisiou v rámci jej repliky neumožňujú dostatočne preukázať dôvody, pre ktoré opatrenia a pravidlá vnútroštátneho práva, na ktoré sa odvoláva česká vláda v štádiu vyjadrenia k žalobe a z ktorých vyplýva, že boli uplatniteľné pred uplynutím lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, nepostačujú na správne prebratie dvojmesačnej lehoty stanovenej na poskytnutie dokladov uvedených v bode 1 písm. d) a e) prílohy VII k smernici 2005/36.
- 262 Siedmy žalobný dôvod je tak potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

O ôsmom žalobnom dôvode založenom na neprebratí článku 51 ods. 1 smernice 2005/36

Argumentácia účastníkov konania

- 263 Komisia tvrdí, že Česká republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 51 ods. 1 smernice 2005/36, ktorý stanovuje, že príslušný orgán hostiteľského členského štátu má jeden mesiac na to, aby potvrdil prijatie žiadosti o uznanie odbornej kvalifikácie a prípadne informoval žiadateľa o všetkých chýbajúcich dokladoch.
- 264 Komisia sa domnieva, že článok 51 ods. 1 smernice 2005/36 nebol do českého práva prebratý dostatočne jasne a presne.

- 265 Konkrétne § 45 ods. 2 Správneho poriadku nepriznáva žiadateľovi osobitné právo na to, aby v stanovenej lehote získal informácie o prípadných chýbajúcich dokladoch.
- 266 Ustanovenie § 47 ods. 1 tohto poriadku stanovuje len povinnosť informovať dotknutú osobu o začatí konania na základe jej žiadosti „bez zbytočného odkladu“.
- 267 Pokiaľ ide o § 71 ods. 1 a 3 uvedeného poriadku, ten oprávňuje dotknutý správny orgán prijať rozhodnutie v lehote jedného mesiaca, ktorú stanovuje.
- 268 Česká vláda tvrdí, že ôsmy žalobný dôvod nie je dôvodný, keďže české právo stanovuje povinnosť informovať dotknutú osobu o začatí konania v lehote jedného mesiaca a potvrdiť prijatie žiadosti v súlade s článkom 51 ods. 1 smernice 2005/36.
- 269 Česká vláda tvrdí, že podľa § 47 ods. 1 Správneho poriadku je dotknutý správny orgán povinný „bez zbytočného odkladu“ informovať všetkých účastníkov konania o začatí tohto konania, čo znamená, že v praxi táto „lehota“ trvá len niekoľko dní, ako potvrdili české súdy.
- 270 Pokiaľ ide o informáciu o chýbajúcich dokladoch, česká vláda dodáva, že podľa § 45 ods. 2 Správneho poriadku dotknutý správny orgán pomáha žiadateľovi odstrániť prípadné nedostatky jeho žiadosti a poskytuje mu na tento účel primeranú lehotu.
- 271 Česká vláda tiež tvrdí, že § 6 ods. 1 Správneho poriadku ukladá tomuto správnomu orgánu povinnosť vybaviť príslušnú vec „bez zbytočného odkladu“.
- 272 Česká vláda okrem toho uvádza, že podľa § 71 ods. 1 a 3 Správneho poriadku je uvedený správny orgán povinný prijať rozhodnutie „bez zbytočného odkladu“ alebo, ak to nie je možné, „do 30 dní“.
- 273 Česká vláda sa tak domnieva, že zo systematiky Správneho poriadku vyplýva, že žiadateľ musí byť informovaný o prípadných nedostatkoch svojej žiadosti ešte pred uplynutím jednomesačnej lehoty stanovenej v článku 50 ods. 1 smernice 2005/36.
- 274 Česká vláda dodáva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, sú príslušné vnútroštátne ustanovenia v tejto otázke jasné a v súlade s touto smernicou a že v každom prípade prináleží tejto inštitúcii, aby preukázala, že české právo sa v praxi uplatňuje spôsobom, ktorý je v rozpore s právom Únie.
- 275 Česká vláda tiež pripomína, že členský štát nie je povinný doslovne prebrať ustanovenia smernice do svojho vnútroštátneho právneho poriadku, aby ju správne prebral, a že môže stačiť všeobecný právny kontext.
- 276 Česká vláda napokon uvádza, že si nie je vedomá žiadnych ťažkostí v praxi v tejto súvislosti.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 277 Článok 51 ods. 1 smernice 2005/36 ukladá príslušnému orgánu hostiteľského členského štátu lehotu jedného mesiaca, aby potvrdil prijatie žiadosti o uznanie odbornej kvalifikácie a informoval žiadateľa o prípadných nedostatkoch tejto žiadosti.
- 278 Právne predpisy, na ktoré sa odvoláva česká vláda, však nič také neupravujú.

- 279 Pokiaľ ide konkrétne o pravidlá všeobecného správneho práva, na ktoré sa odvoláva česká vláda, treba konštatovať, že § 71 Správneho poriadku, podľa ktorého český správny orgán musí prijať rozhodnutie „bez zbytočného odkladu“, avšak najneskôr do 30 dní od podania žiadosti, ku ktorým možno za určitých okolností pripočítať dodatočnú lehotu, nepreberá povinnosti, ktoré vyplývajú z článku 51 ods. 1 smernice 2005/36, keďže neodkazuje na povinnosť potvrdiť prijatie žiadosti ani na povinnosť uviesť prípadne chýbajúce doklady. Okrem toho tento § 71 správnym orgánom v každom prípade umožňuje rozhodnúť o žiadosti v lehote, ktorá môže byť dlhšia ako jeden mesiac.
- 280 Pokiaľ ide o § 45 ods. 2 Správneho poriadku, podľa ktorého musí správny orgán pomôcť žiadateľovi odstrániť nedostatky jeho žiadosti a poskytnúť mu na tento účel „primeranú lehotu“, ani toto ustanovenie nemôže postačovať na to, aby boli v tomto ohľade úplne prebraté presné požiadavky článku 51 ods. 1 smernice 2005/36.
- 281 To isté platí, pokiaľ ide o § 6 ods. 1 správneho poriadku, podľa ktorého správny orgán musí vybaviť žiadosť „bez zbytočných prieťahov“, a § 47 ods. 1 tohto poriadku, podľa ktorého správny orgán musí „bez zbytočného odkladu“ informovať o začatí konania „všetkých účastníkov“, o ktorých sa dozvedel, keďže ani tieto ustanovenia nezodpovedajú presným požiadavkám stanoveným v článku 51 ods. 1 smernice 2005/36.
- 282 Napokon tvrdenie českej vlády, podľa ktorého české právo v praxi nevyvoláva ťažkosti, nemôže, ako je uvedené v bode 148 tohto rozsudku, ospravedlniť takto konštatovaný nedostatok dostatočne jasného a presného prebratia.
- 283 V dôsledku toho treba konštatovať, že Česká republika si tým, že v súlade s článkom 51 ods. 1 smernice 2005/36 neprijala ustanovenia potrebné na to, aby príslušný orgán hostiteľského členského štátu potvrdil prijatie žiadosti o uznanie odbornej kvalifikácie v lehote jedného mesiaca a prípadne informoval žiadateľa o chýbajúcich dokladoch, nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tejto smernice.
- 284 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že Česká republika si tým, že:
- v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice 2005/36 neprijala opatrenia potrebné na to, aby príslušné orgány hostiteľského členského štátu určili postavenie osôb, ktoré absolvujú prax pod dohľadom alebo si želajú sa pripravovať na skúšku spôsobilosti,
 - v súlade s článkom 7 ods. 3 smernice 2005/36 neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby veterinárni lekári a architekti mali možnosť poskytovať služby v rámci slobodného poskytovania služieb na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu,
 - v súlade s článkom 51 ods. 1 smernice 2005/36 neprijala opatrenia potrebné na to, aby príslušný orgán hostiteľského členského štátu potvrdil prijatie žiadosti o uznanie odbornej kvalifikácie v lehote jedného mesiaca a prípadne informoval žiadateľa o všetkých chýbajúcich dokladoch, nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tejto smernice.

O trovách

285 Podľa článku 138 ods. 3 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora môže Súdny dvor rozdeliť náhradu trov konania medzi účastníkov konania alebo rozhodnúť, že každý z nich znáša vlastné trovy konania, ak mali účastníci konania úspech len v časti predmetu konania. Keďže Komisia mala úspech len v časti predmetu konania, je opodstatnené rozhodnúť, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. Česká republika si tým, že:

- v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. g) a h) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií, zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ z 20. novembra 2013, neprijala opatrenia potrebné na to, aby príslušné orgány hostiteľského členského štátu určili postavenie osôb, ktoré absolvujú prax pod dohľadom alebo si želajú sa pripravovať na skúšku spôsobilosti,
- v súlade s článkom 7 ods. 3 smernice 2005/36 v znení zmien neprijala opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby veterinárni lekári a architekti mali možnosť poskytovať služby v rámci slobodného poskytovania služieb na základe profesijného titulu hostiteľského členského štátu,
- v súlade s článkom 51 ods. 1 smernice 2005/36 v znení zmien neprijala ustanovenia potrebné na to, aby príslušný orgán hostiteľského členského štátu potvrdil prijatie žiadosti o uznanie odbornej kvalifikácie v lehote jedného mesiaca a prípadne informoval žiadateľa o všetkých chýbajúcich dokladoch,

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z tejto smernice.

2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.

3. Európska komisia a Česká republika znášajú svoje vlastné trovy konania.

Podpisy